

Vaiikutai!

Vaiikutai!

– Euroopan unionissa

Vaiikutai! Vaiikutai! Vaiikutai! Vaiikutai! Vaiikutai!
Vaiikutai! Vaiikutai! Vaiikutai! Vaiikutai! Vaiikutai!
Vaiikutai! Vaiikutai! Vaiikutai! Vaiikutai! Vaiikutai!

Toimittajat 2009 painos: Anna Pollari, Anne Raja-Hanhela, Paula Schuth ja Markus Viljasalo
Uusi painos 2011: Pauliina Rätty
Ulkoasu ja taitto: Veera Aalto (Indicio)
Paino: Tuokinprint

Kehitysyhteistyöjärjestöjen EU-yhdistys Kehys ry 2011

 Tämä julkaisu on tuotettu Euroopan unionin tuella. Sen sisällöstä vastaa yksin Kehys ry, eikä sen voida katsoa edustavan Euroopan unionin mielipiteitä.

Vaikuta! Vaikuta! Vaikuta! Vaikuta! Vaikuta!
Vaikuta! Vaikuta! Vaikuta! Vaikuta! Vaikuta!

Vaikuta! Vaikuta! Vaikuta! Vaikuta!
Vaikuta! Vaikuta! Vaikuta! Vaikuta! Vaikuta!
Vaikuta! Vaikuta! Vaikuta! Vaikuta! Vaikuta!

Vaikuta! Vaikuta! Vaikuta! Vaikuta!
Vaikuta! Vaikuta! Vaikuta! Vaikuta!

Vaikuta! Vaikuta! Vaikuta! Vaikuta! Vaikuta!

Vaikuta! Vaikuta! Vaikuta! Vaikuta! Vaikuta!
Vaikuta! Vaikuta! Vaikuta! Vaikuta! Vaikuta!

Vaikuta! Vaikuta! Vaikuta! Vaikuta! Vaikuta!
Vaikuta! Vaikuta! Vaikuta! Vaikuta!

Vaikuta! Vaikuta! Vaikuta! Vaikuta! Vaikuta!
Vaikuta! Vaikuta! Vaikuta! Vaikuta!

Vaikuta! Vaikuta! Vaikuta! Vaikuta! Vaikuta!

Vaikuta! Vaikuta! Vaikuta! Vaikuta!

Vaikuta! Vaikuta! Vaikuta! Vaikuta! Vaikuta!
Vaikuta! Vaikuta! Vaikuta! Vaikuta! Vaikuta!

Sisällysluettelo

1. Johdanto	7
2. Koneisto tutuksi	9
Euroopan unionin rakenne	9
Instituutiot ja toimijat	11
Euroopan unionin neuvosto	11
Kehitysyhteistyöryhmä, AKT-ryhmä ja humanitaarisen avun työryhmä	14
Euroopan parlamentti	15
Kehitysyhteistyövaliokunta	17
Euroopan komissio	18
Pääosastot	18
Kabinetit	20
Komiteamenettely eli komitologia	20
Euroopan ulkosuhdehallinto	21
EU maailmalla	22
EU ja YK	22
EU ja WTO	23
Euroopan unionin lähetystöt maailmalla	23
3. Mikä ohjaa EU:n kehityspolitiikkaa?	23
Perussopimukset	23

Lissabonin sopimus	24	Kansalaisvuoropuhelu Euroopan unionissa	33
Kehityspoliittinen julkilausuma	24	Kansalaisvuoropuhelu käytännössä	34
Cotonoun sopimus	25	Eurooppalaisen yhteistyön mahdollisuudet	34
Agenda for Change	25	Case 1: Globaalikasvatuksen puolesta Euroopan tasolla	35
Euroopan naapuruuspolitiikka	26	Case 2: Rio+20-vaikuttamistyö	36
EU:n kehitysyhteistyön rahoitus	26	EU-vaikuttamistyön valmistelu	38
4. EU-päätöksenteko kehityspolitiikassa 27		Hanki tietoa	38
Kehityspolitiikkaa koskeva valmistelu	27	Täsmennä tavoitteet ja laadi strategia	41
Päätöksenteon kansallinen valmistelu	28	Case 3: Nuoret ja vaikuttaminen EU:n kehityspolitiikkaan	44
Ministeriöt	29	Vaikuttaminen EU:n toimielimiin	45
EU-ministerivaliokunta	29	Komissio: vaikuta sisältöön	45
EU-asioiden komitea	29	Parlamentti: aktivoi meppisi!	45
EU-jaostot	29	Case 4: Euroopan parlamentti ja kansalaisjärjestöt	46
Valtioneuvoston EU-sihteeristö	29	Neuvosto: vaikutusmahdollisuuksia kotikentällä	48
EU-asiat eduskunnassa	30	Case 5: Suomen edustajana EU:ssa	48
Kehityspolitiikkaa koskeva päätöksenteko	30	Lopuksi	50
Kehityspolitiikan toimeenpano	31	Lähteet	50
5. Vaikuttaminen EU-päätöksentekoon 32			
Kansalaisjärjestöjen rooli EU:ssa	32		
Civil Dialogue eli kansalaisvuoropuhelu	32		
Kansalaisvuoropuhelu	32		

1. Johdanto

Euroopan unionilla on tärkeä rooli globaalina ja kehityspoliittisena toimijana. Niin kehitysyhteistyön, kauppa- ja ulkopoliitiikan sekä ilmasto- ja ympäristökysymysten parissa EU toimii jäsenvaltioitaan laajemmassa mittakaavassa vaikuttaen myös maailmanlaajuisesti.

Kun yhä suurempi osa Euroopan valtioiden päätöksentekoa eri politiikan osa-alueilla toteutetaan Brysselistä käsin, on myös kansalaisyhteiskunnan ja järjestöjen kiinnostus Euroopan unionia kohtaan ja siellä vaikuttamiseen kasvanut. Kansalaisjärjestöillä on monia tapoja vaikuttaa Euroopan unionin päätöksentekoon. Eurooppalaiset ja kansainväliset järjestöverkostot ovat vuosia aktiivisesti pyrkineet vaikuttamaan unionin toimintaan ja tuomaan kansalaisyhteiskunnan rooli ja asiantuntijuus esille osana unionin päätöksentekoa.

Yksilöiden ja yhteisöjen vaikutus- ja osallistumismahdollisuudet yhteiseen päätöksentekoon ovat demokratian peruspilareita. Euroopan unionissa valmistellaan jatkuvasti asioita, joihin yksittäiset kansalaiset tai yhteisöt voivat tuoda uusia näkökulmia ja lisätietoa käytännön asiantuntemuksensa kautta. Kuitenkin vain harva meistä tietää kaikkia tapoja vaikuttaa ja osallistua asioiden valmisteluun. Kansalaisyhteiskunnan osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksia Euroopan unionin päätöksentekoon tulisi kehittää entisestään.

Tähän EU-vaikuttamisoppaaseen on kerätty perustietoa Euroopan unionin toimielimistä ja kehityspoliittisesta päätöksenteosta sekä eurooppalaisen järjestökentän toiminta- ja vaikuttamismahdollisuuksista. Mukana on myös käytännön vinkkejä vaikuttamistyöhön sekä esimerkkejä eurooppalaisesta yhteistyöstä ja vaikuttamisesta. Oppas on suunnattu suomalaisen kansalaisyhteiskunnan toimijoille, jotka haluavat aktiivisesti ottaa kantaa ja vaikuttaa Euroopan unionin päätöksentekoon.

Oppaassa esitellään ensin unionin päätöksentekoa yleisemällä tasolla ja sen loppupuolella paneudutaan eri vaikuttamismuotoihin sekä kansalaisyhteiskunnan mahdollisuuksiin. Oppaan toinen luku on yleiskatsaus Euroopan unionin toimielimiin ja niiden tehtäviin. Kolmas luku esittelee niitä tekijöitä, jotka ohjaavat unionin kehityspoliittikkaa ja neljännessä luvussa tutustutaan tarkemmin unionin kehityspoliittiseen päätöksentekoon. Viidennessä luvussa kartoitetaan kansalaisyhteiskunnan mahdollisuuksia toimia ja vaikuttaa Euroopan unionissa ja esitetään käytännön vinkkejä itse vaikuttamistyöhön.

Lähde: European Community 2007

2. Koneisto tutuksi

Euroopan unioni (EU) on taloudellisen ja poliittisen kumppanuuden muoto, jonka muodostaa 27 Euroopan valtiota. EU:n jäsenyyttä voi hakea mikä tahansa Euroopan maa. Ennen kuin maasta voi tulla EU:n jäsen, sen pitää täyttää jäsenyysehdot. Ehdot koskevat muun muassa taloudellista vakautta, demokratiaa ja ihmisoikeuksia.

EU:n jäsenmaat

Alankomaat	Puola
Belgia	Ranska
Bulgaria	Romania
Espanja	Ruotsi
Irlanti	Saksa
Italia	Slovakia
Itävalta	Slovenia
Kreikka	Suomi
Kypros	Tanska
Latvia	Tšekki
Liettua	Unkari
Luxemburg	Viro
Malta	Yhdistynyt Kuningaskunta
Portugali	

Euroopan unionissa päätetään monen politiikka-alan asioista. Kuitenkin EU voi tehdä päätöksiä vain niissä asioissa, joissa jäsenmaat ovat antaneet sille toimivaltaa. Luovutetun toimivallan määrästä ja sen käytöstä on sovittu EU:n perussopimuksissa.

Euroopan unioni ylläpitää ja kehittää suhteita myös EU:n ulkopuolisten maiden kanssa. Tärkeitä kanavia suhteiden kehittämisessä ovat kauppapolitiikka, kehitysapu ja kahdenväliset kauppa- ja yhteistyösopimukset yksittäisten valtioiden tai alueellisten ryhmien kanssa.

Euroopan unionin rakenne

Euroopan unionin historia on monivaiheinen. Se sisältää lukuisia laajentumisia, useita perussopimuksia ja niiden uudistamisia. Näiden seurauksena syntyneitä Euroopan unionin rakennetta voi oikeutetusti pitää monimutkaisena.

Euroopan yhdentymisen sai alkunsa Euroopan hiili- ja teräsyhteisön perustamisesta, josta tehty sopimus allekirjoitettiin 1951 ja sen astui voimaan vuotta myöhemmin. Kyseisessä sopimuksessa allekirjoittajina olivat Alankomaat, Belgia, Italia, Luxemburg, Ranska ja Saksa. Vuonna 1957 samat maat allekirjoittivat niin sanotut Rooman sopimukset, joilla muodostettiin Euroopan talousyhteisö. Rooman sopimukseen kuuluvat sekä sopimus Euroopan talousyhteistyöstä että sopimus Euroopan atomienergiayhteisöstä (Euratom). Kymmenen vuotta myöhemmin 1967 nämä kolme yhteisöä yhdistettiin toisiinsa ja tällöin luotiin myös yhteinen komissio ja yhteinen neuvosto.

Euroopan talousyhteisö alkoi saada ajan myötä yhä enemmän myös poliittisia tehtäviä. Maastrichtissa 1992 allekirjoitettiin sopimus Euroopan unionista, jonka yhteydessä talousyhteisön nimi muutettiin Euroopan yhteiseksi (EY).

Usein ajatellaan, että nykyinen EU on aiemman EY:n seuraaja, mutta näin ei kuitenkaan ole. Jäsenvaltiot sopivat Maastrichtissa myös uusista yhteistyömuodoista ulko- ja turvallisuuspolitiikan sekä oikeus- ja sisäasioiden aloilla. Tämän seurauksena syntyi kolmiosainen tai ”kolmipilarinen” taloudellisen ja poliittisen yhteistyön kokonaisuus, josta käytetään nimeä Euroopan unioni. Euroopan yhteisöjen eli ensimmäisen pilarin lisäksi yhteistyö ulotettiin ulko- ja turvallisuuspolitiikkaan (II pilari) sekä oikeus- ja sisäasioihin (III pilari). Juridisesti ainoastaan Euroopan yhteisö säilyi oikeushenkilönä. Ensimmäisen pilarin asioista päätettiin ylikansallisesti, kun taas toisen ja kolmannen pilarin puitteissa tehdyt päätökset tehtiin yksimielisesti hallitusten välillä.

Euroopan unionin jäsenvaltiot allekirjoittivat joulukuussa 2007 EU:n perussopimuksia uudistavan sopimuksen eli Lissabonin sopimuksen, joka astui voimaan 1.12.2009. Sopimuksella uudistetaan ja selkeytetään Euroopan unionin rakennetta: aikaisempi pilarirakenne poistettiin ja unioni sai uuden toimielinrakenteen. Uudistuksen myötä Euroopan unioni korvasi Euroopan yhteisön. Samalla unionista tuli oikeushenkilö eli se pystyy muun muassa allekirjoittamaan kansainvälisiä sopimuksia.

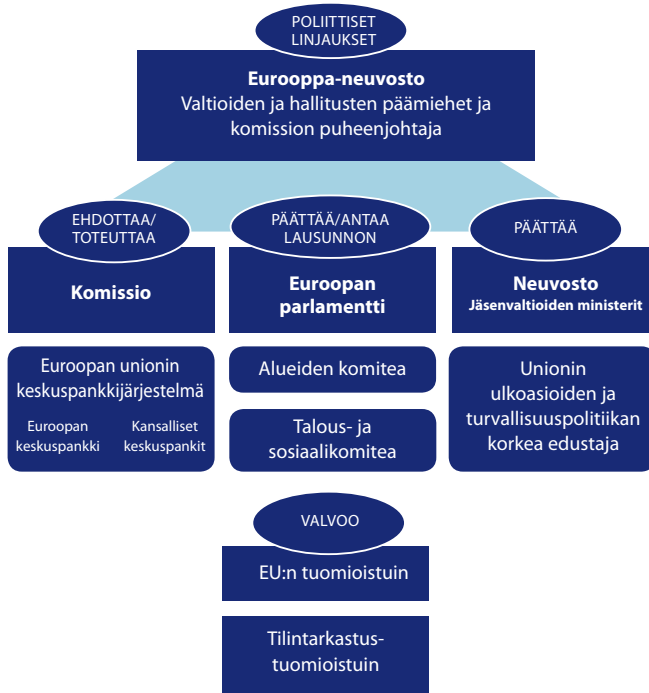
Lissabonin sopimuksen myötä EU sai käyttöönsä erilaisia lainsäädäntömenettelyjä, joilla korvattiin entinen pilarirakenne. Näiden avulla unioni voi käyttää sille annettua toimivaltaa täysimääräisesti.

Euroopan unionin toimivalta

YKSINOMAINEN TOIMIVALTA Ainoastaan EU voi toimia lainsäätäjänä ja antaa velvoittavia säädöksiä	JAETTU TOIMIVALTA Sekä EU että jäsenmaat voivat antaa velvoittavia säädöksiä	TOIMIVALTA TUKITOIMIEN TOTEUTTAMISEEN EU voi ainoastaan tukea jäsenvaltioiden toimintaa
<ul style="list-style-type: none"> • Tulliunioni • Rahapolitiikka (EMU-jäsenille) • Kauppapolitiikka 	<ul style="list-style-type: none"> • Sisämarkkinat • Maatalouspolitiikka • Sosiaalipolitiikka • Kehitysyhteistyö ja humanitaarinen apu • Ympäristö ja energia 	<ul style="list-style-type: none"> • Kulttuuri • Teollisuus • Turismi • Koulutus, nuoret, urheilu

Instituutiot ja toimijat

Euroopan unionin päätöksenteko ja toimielimet

Euroopan unionin toimielinten tehtävänä on käyttää jäsenvaltioiden niille luovuttamaa toimivaltaa. Tärkeimmät päätöksentekuelimet ovat Euroopan komissio, Euroopan parlamentti ja Euroopan unionin neuvosto. Kullakin näistä toimielimistä on oma roolinsa myös EU:n kehityspolitiikassa.

Euroopan unionin neuvosto

Neuvosto on Euroopan unionin tärkein päätöksentekuelin. Euroopan unionin neuvostossa eivät istu aina tietyt henkilöt vaan siihen kuuluu jäsenvaltioiden ministeritason edustajia eri kokoonpanoissa. Esimerkiksi ulkosuhteista koostuvat päättämään ulkosuhteista vastaavat ministerit ja ympäristöasioista ympäristöministerit. Usein käytetäänkin epävirallista termiä ”ministerineuvosto”. Vaikka kokoonpanot vaihtuvat, on olemassa kuitenkin vain yksi neuvosto.

Myös neuvoston puheenjohtajuus on vaihtuva, sillä kukin jäsenvaltio toimii vuorollaan kuusi kuukautta neuvoston puheenjohtajana. Poikkeuksena on ulkoasioiden neuvosto, jota johtaa ulkoasioiden ja turvallisuuspolitiikan korkea edustaja. Puheenjohtajamaa huolehtii neuvoston esityslistasta ja toimii puheenjohtajana kaikissa kokouksissa puolen vuoden ajan. Puheenjohtaja myös edistää poliittisia päätöksiä ja pyrkii kiistakysymyksissä löytämään sovitteluratkaisuja jäsenvaltioiden välillä.

Euroopan unionin neuvosto

- säätää lakeja, yleensä yhdessä parlamentin kanssa
- koordinoi jäsenvaltioiden yleistä talouspolitiikkaa
- määrittää ja toteuttaa EU:n yhteistä ulko- ja turvallisuuspolitiikkaa Eurooppa-neuvoston hyväksymien periaatteiden mukaan
- tekee kansainvälisiä sopimuksia EU:n ja ulkopuolisten valtioiden tai kansainvälisten järjestöjen välillä
- päättää budjetista yhdessä parlamentin kanssa

Neuvoston päätökset syntyvät siten, että jäsenvaltioiden ministerit äänestävät kulloinkin esillä olevasta asiasta. Äänestyksessä sovelletaan aihepiiristä riippuen kolmea eri menettelyä; yksinkertaista enemmistöä, määräenemmistöpäätöksiä tai yksimielisyyttä. Lissabonin sopimuksen myötä yhä useampi osa päätöksistä tehdään määräenemmistöllä.

Määräenemmistöpäätöksissä äänet painotetaan jäsenvaltioiden väestömäärän mukaan. Esimerkiksi monet taloutta ja kauden alaa koskevat päätökset tehdään tämän menettelyn kautta. Myös kehitysyhteistyöasioista päätetään määräenemmistöpäätöksillä. Määräenemmistöpäätöksen saavuttamiseksi tarvitaan vähintään 255 ääntä (73,9 %) yhteensä 345 äänestä. Lisäksi suurimman osan (joissakin tapauksissa kahden kolmasosan) jäsenvaltioista on hyväksyttävä päätös. Lisäksi jäsenvaltiot voivat pyytää tarkistamaan, että puoltavien äänien osuus vastaa vähintään 62:ta prosenttia EU:n kokonaisväestöstä. Vuodesta 2014 alkaen päätös syntyy silloin, kun sitä tukee 55 prosenttia jäsenmaista, jotka edustavat 65 prosenttia EU-kansalaisista.

Jäsenvaltioiden äänimäärät neuvostossa

Saksa, Ranska, Italia ja Yhdistynyt kuningaskunta	29
Espanja ja Puola	27
Romania	14
Alankomaat	13
Belgia, Tšekki, Kreikka, Unkari ja Portugali	12
Itävalta, Bulgaria ja Ruotsi	10
Tanska, Irlanti, Liettua, Slovakia ja Suomi	7
Viro, Kypros, Latvia, Luxemburg ja Slovenia	4
Malta	3

Yhteensä:

345

Yksimielisyyttä vaaditaan monissa unionin entistä toista ja kolmatta pilaria koskevissa asioissa kuten ulko- ja puolustuspolitiikka, verotus sekä oikeus- ja poliisiyhteistyö. Näillä aloilla päätös jää siis syntymättä jos yksikin jäsenvaltio on sitä vastaan.

Eurooppa-neuvostolla tarkoitetaan vähintään kaksi kertaa vuodessa pidettävää jäsenvaltioiden johtajien kokousta, jossa linjataan Euroopan unionin suuria poliittisia suunta-aivoja. Joskus Eurooppa-neuvosto katsoo tarpeelliseksi järjestää ylimääräisiä kokouksia tiettyyn aihepiiriin liittyen. Eurooppa-neuvoston kokoontumisista puhutaan yleisesti EU:n

huippukokouksina. Huippukokouksiin osallistuvat yleensä jäsenvaltioiden pääministerit ja/tai presidentit. Lissabonin sopimuksen myötä Eurooppa-neuvostosta tuli virallinen toimielin. Samalla Eurooppa-neuvosto sai pysyvän puheenjohtajan eli EU:n presidentin, jonka jäsenmaat valitsevat kahdeksi ja puoleksi vuodeksi kerrallaan. Tavoitteena on lisätä Eurooppa-neuvoston työn jatkuvuutta. Tehtävän ensimmäiselle kaudelle valittiin belgialainen Herman Van Rompuy.

Kehitysyhteistyöasioita käsiteltiin aikaisemmin yleisten asioiden ja ulkosuhteiden neuvostossa (YUAN). Lissabonin sopimuksen myötä neuvosto jaettiin kahteen eri kokoonpanoon ulkosuhteiden neuvostoon (UAN) ja yleisten asioiden neuvostoon (YAN). Kehitysyhteistyöasiat käsitellään kerran kuussa kokoontuvassa ulkosuhteiden neuvostossa (UAN), jota johtaa EU:n korkea edustaja. Istuntoihin osallistuvat jäsenvaltioiden ulkoministerit. Esityslistasta riippuen myös Eurooppa-asioiden, puolustuksesta, kehitysyhteistyöstä ja kaupasta vastaavat ministerit osallistuvat neuvoston kokouksiin. Yleisten asioiden neuvostossa käsitellään muun muassa EU:n laajentumiseen ja talousarviokäytökseen liittyviä kysymyksiä. Lisäksi jäsenvaltioiden kehitysyhteistyöasioista vastaavilla ministereillä on tapana kokoontua epäviralliseen ministerikokoukseen yleensä puolivuosittain, kerran kunkin EU-puheenjohtajuuskauden aikana.

Euroopan unionin neuvoston työn valmistelusta vastaa pysyvien edustajien komitea Coreper, joka on jakautunut kahdella Coreper I- ja Coreper II -kokoonpanoihin. Pysyvien edustajien komitea koostuu nimensä mukaisesti jäsenvaltioiden pysyvistä edustajista eli EU-suurlähettiläistä.

HUOM!

Euroopan neuvosto ei ole Euroopan unionin toimielin, vaan vuonna 1949 perustettu hallitustenvälinen järjestö, joka pyrkii muun muassa suojelemaan ihmisoikeuksia ja demokratiaa.

Coreper II valmistelelee ulkosuhteiden, yleisten asioiden, talous- ja raha-asiain, oikeus- ja sisäasiain neuvostot sekä Eurooppa-neuvostot. Coreper II:ssa istuvat pysyvät edustajat. Coreper I -kokoonpano puolestaan koostuu pysyvien edustajien sijaisista ja sen tehtävänä on valmistella muut neuvostot. Termi Coreper on lyhenne ranskan sanoista Comité des représentants permanents.

Valtapuntari:

- + Yksinomaista päätösvaltaa ulko- ja turvallisuuspolitiikassa sekä oikeus- ja sisäasioissa
- + Voi vaikuttaa komission työhön ja esittää asioita valmisteluun
- + Puheenjohtajamaalla valtaa agendan määrittelyssä, valta kuitenkin kaventunut pysyvän puheenjohtajan myötä
- + Eurooppa-neuvosto päättää EU:n suuret poliittiset linjat

- Päätökset tehdään usein komission esitysten pohjalta
- Yhteispäätösmenettelyssä neuvoston on päästävä yhteisymmärrykseen parlamentin kanssa ja yhä useampi päätös tehdään tällä menettelyllä
- Ei vastaa päätösten toimeenpanosta

Kehitysyhteistyöryhmä, AKT-ryhmä ja humanitaarisen avun työryhmä

Coreperin apuna neuvoston työn valmistelussa toimii suuri joukko neuvoston työryhmiä ja tärkeitä komiteoita. Euroopan unionin neuvoston työryhmissä jäsenvaltiota edustaa joko jäsenvaltion pääkaupungista tai maan pysyvästä edustustosta Euroopan unionissa lähetetty asiantuntija. Työryhmät tukevat Coreperin työtä ja antavat myös lausuntoja muille neuvoston työryhmille ja järjestävät yhteisistuntoja.

Kehityspolitiikan alalla toimii kolme työryhmää; Kehitysyhteistyöryhmä (Council Development Cooperation Working Party; CODEV), AKT-ryhmä sekä humanitaarisen avun ja elintarvikeavun työryhmä (COHAFa). Nämä neuvoston työryhmät valmistelevat Euroopan unionin neuvostossa kehityspolitiikkaan liittyviä kantoja ja päätöksiä. Työryhmät myös pyrkivät tarvittaessa löytämään kompromissiratkaisuja jäsenvaltioiden eriäviin kantoihin.

Valtapuntari:

- + Työryhmissä ja Coreperissa sovitaan paljon asioita, jotka eivät päädy ministerien käsittelyyn
- +/- Työryhmien jäsenet saavat neuvotteluohjeet kotimaansa ministeriöistä
- Monet asiat käsitellään komission valmistelun pohjalta

Neuvoston kokoonpanot

Ulkosuhteet (käsittelee myös kehitysyhteistyöasiat)

Yleiset asiat

Talous- ja rahoitusasiat

Yhteistyö oikeus- ja sisäasioissa

Työllisyys, sosiaalipolitiikka, terveys ja kuluttaja-asiat

Kilpailukyky

Liikenne, televiestintä ja energia

Maatalous ja kalastus

Ympäristö

Koulutus, nuoriso ja kulttuuri

Säädöstyypit

Asetus tulee sellaisenaan voimaan kaikissa EU:n jäsenmaissa. Asetukset tulevat kaikkialla voimaan samanaikaisesti ja niitä sovelletaan kaikissa maissa samalla tavalla.

Direktiivi sitoo niin ikään kaikkia jäsenvaltioita. Ero asetukseen on siinä, että kukin jäsenvaltio voi itse päättää keinot joilla direktiivin säännökset toteutetaan. Direktiivi ei siis automaattisesti korvaa kansallista lainsäädäntöä, vaan sitä on tietyn määräajan kuluessa muutettava uusien säännösten mukaiseksi.

Päätös velvoittaa kaikkia niitä, joille se on osoitettu. Päätös voidaan osoittaa jäsenvaltioiden hallituksille, yrityksille, järjestöille tai kansalaisille. Useimmiten päätöksillä täydennetään direktiivejä ja asetuksia.

Suositus ja lausunto ovat ei-sitovia lainsäädäntövälineitä. Suosituksilla EU:n toimielimet voivat kehottaa vastaanottajaa toimimaan tietyllä tavalla. Lausunnoissa toimielimet esittävät arvioita joistakin jäsenmaita tai yhteisöä koskevista asioista.

Delegoidut säädökset siirtävät komissiolle valtuudet hyväksyä säädöksiä, joilla muutetaan hyväksytyyn säädöksen yksityiskohtia. Näin voidaan toimia vain tiukkoja sääntöjä noudattaen. Vain komissio voidaan valtuuttaa hyväksymään delegoituja säädöksiä.

Euroopan parlamentti

Euroopan parlamentti on Euroopan unionin ainoa suoralla kansanvaalilla valittava toimielin. Parlamentti valitaan viiden vuoden välein (ensimmäisen kerran vuonna 1979) ja sen jäsenet edustavat kaikkia EU:n maita ja niiden erilaisia poliittisia ryhmittymiä. Tällä hetkellä parlamentissa on 736 jäsentä 27 jäsenmaasta.

Euroopan parlamentin enimmäisjäsenmäärä väheni 785:stä 751:een Lissabonin sopimuksen myötä. Samalla parlamentin merkitys on kasvanut: esimerkiksi EU:n solmimat kauppasopimukset vaativat jatkossa parlamentin hyväksynnän.

Parlamentin edustajat eli ”mepit” (Member of the European Parliament) eivät muodosta omia kansallisia ryhmiään vaan edustajat jakautuvat puoluekantansa mukaisesti poliittisiin ryhmiin. Tällä hetkellä Euroopan parlamentissa toimii seitsemän poliittista ryhmää.

Euroopan parlamentti

- osallistuu Euroopan unionin lakien säätämiseen
- päättää osaltaan Euroopan unionin budjetista ja sen valvonnasta
- nimittää Euroopan komission puheenjohtajan ja muut komission jäsenet sekä valvoo komission toimintaa nimityksen jälkeen
- hyväksyy EU:n solmimat kansainväliset sopimukset

Euroopan parlamentin poliittiset ryhmät

Euroopan yhtyneen vasemmiston konfederaatioryhmä/
Pohjoismaiden vihreä vasemmisto, GUE-NGL (Suomesta
Vasemmistoliitto)

Euroopan parlamentin sosialidemokraattinen ryhmä, PES
(Suomesta SDP)

Vihreät / Euroopan vapaa allianssi –ryhmä, Green-EFA
(Suomesta Vihreät)

Itsenäisyys/demokratia –ryhmä, NI

Euroopan liberaalidemokraattien liiton ryhmä, ALDE
(Suomesta Keskusta ja RKP)

Euroopan kansanpuolueen (kristillisdemokraatit) ja
Euroopan demokraattien ryhmä, EPP-ED (Suomesta
Kokoomus)

Unioni kansakuntien Euroopan puolesta -ryhmä, UEN

Euroopan parlamentti kokoontuu tasaisin väliajoin täysistuntoon käsittelemään lainsäädäntöehdotuksia. Monilla aloilla, kuten kehitys yhteistyöpolitiikassa, sovelletaan EU:ssa tavallista lainsäätämisyjärjestystä (entinen yhteispäätös menettely). Tämä tarkoittaa sitä, että parlamentilla on valtuudet antaa säädöksiä yhdessä Euroopan unionin neuvoston kanssa. Myös niillä aloilla, joilla ei sovelleta tavallista lainsäätämisyjärjestystä, neuvoston on kuultava parlamenttia. Parlamentin täysistuntoja järjestetään vuosittain 12 Strasbourgissa ja kuusi Brysselissä.

Lissabonin sopimuksen myötä parlamentti sai lisää valtaa unionin päätöksenteossa sekä budjettivallan käyttäjänä. Kun tavallinen lainsäätämisyjärjestys laajenee entistä useammille aloille, Euroopan parlamentin asema unionin toisena lainsäätäjänä vahvistuu. Jatkossa parlamentin ja neuvoston on päästävä sopuun myös kaikista unionin menoista.

Ollennainen osa parlamentin jäsenten työtä on valiokuntatyöskentely. Tavallisesti jokainen parlamentin jäsen kuuluu varsinaisena jäsenenä yhteen valiokuntaan ja varajäsenenä toiseen. Valiokunnat keskittyvät kukin tiettyyn toimialaan ja niiden tehtävänä on laatia mietintöjä ja lakiehdotuksia. Erilaisia valiokuntia on 20, joiden lisäksi parlamentti voi perustaa väliaikaisia valiokuntia. Euroopan parlamentin jäsenet kuuluvat myös valtuuskuntiin, jotka puolestaan kehittävät ja ylläpitävät suhteita kolmansiin maihin.

Valtapuntari:

- + Ainoa suorilla vaaleilla valittu EU:n toimielin
- + Päätösvalta kasvoi Lissabonin sopimuksen myötä, kun suurin osa EU:ssa päätettävistä asioista tuli tavallisen lainsäätämisyjärjestyksen piiriin eli neuvosto ja parlamentti päättävät näistä yhdessä
- + Nimittää ja voi erottaa komission
- + Hyväksyy EU:n budjetin
- + Voi toimia mielipiteenmuokkaajana
- Ei aloiteoikeutta lainsäädännössä
- Ei hallitus/oppositio -asetelmaa
- Paljon edustajia; yksittäisen edustajan vaikutusvalta riippuu pitkälti tämän omasta aktiivisuudesta ja asiantuntemuksesta

Kehitysyhteistyövaliokunta

Euroopan parlamentin kehitysyhteistyövaliokunta on vastuussa kehitysyhteistyöhön liittyvien asioiden käsittelystä parlamentissa. Valiokunnan toimivaltaan kuuluu Euroopan unionin kehitysyhteistyöpolitiikan edistäminen, toteuttaminen ja valvonta: erityisesti kehitysapu, poliittinen vuoropuhelu ja yhteistyösopimukset kehitysmaiden kanssa sekä demokraattisten arvojen, hyvän hallinnon ja ihmisoikeuksien edistäminen. Valiokunta hoitaa myös AKT-EU-kumppanuussopimukseen liittyviä kysymyksiä, ylläpitää suhteita kehitysmaiden parlamentteihin ja osallistuu vaalitarkkailutehtäviin. Kehitysyhteistyövaliokunnassa on noin 30 jäsentä ja se kokoontuu 1–2 kertaa kuukaudessa.

Valiokunta voi tuoda täysistuntoon käsiteltäväksi lainsäädäntöehdotusta koskevan mietinnön. Mietinnölle valitaan valiokunnan sisältä esittelijä, eli raportööri, jolla on merkittävä asema lainsäädännön sisällön muotoilemisen kannalta. Esittelijän luonnoksen pohjalta kukin valiokunnan jäsen voi ehdottaa esitykseen muutoksia ja tarkistuksia. Valiokunta keskustelee mietintöluonnoksesta ja äänestää siihen tehdyistä muutosehdotuksista. Tarkistetusta mietintöluonnoksesta käydään viimeinen äänestys, jonka jälkeen siitä tulee lopullinen mietintö, joka esitellään Euroopan parlamentin täysistunnossa. Lisäksi valiokunnissa työskentelevät varjoraportöörit suurimmista poliittisista ryhmistä. Esittelijän, eli raportöörin ja varjoraportöörin onnistunut yhteistyö varmistaa esityksen läpimenon valiokunnan äänestäessä mietinnöstä. Täysistunnossa kaikki parlamentin edustajat äänestävät mietinnön hyväksymisestä. Jos mietintö tulee hyväksytyksi, siitä muodostuu Euroopan parlamentin virallinen kanta kyseiseen asiaan.

Valtapuntari:

- + Kehitysyhteistyövaliokunnan jäsenet tärkeitä toimijoita kehityspolitiikassa
- + Esittelijällä on paljon valtaa mietinnön sisältöön
- + Tarkastusoikeus lainsäädännön toimeenpanoon
- Ei voi päättää, millaisiin asioihin tulee antamaan lausuntoja
- Vähän vaikutusmahdollisuuksia Euroopan kehitysrahaston (EKR) asioihin

Euroopan komissio

Euroopan komissio on EU:n jäsenvaltioista riippumaton toimielin, joka edustaa koko Euroopan unionia. Komissioon kuuluu tällä hetkellä 27 komissaaria. Kukin jäsenvaltio valitsee oman komissaarinsa ja valinnat hyväksyy Euroopan parlamentti. Komission jäsenet eivät kuitenkaan edusta kotimaisansa hallituksia vaan unionin yhteistä etua.

Kullekin komissaarille osoitetaan oma vastuualueensa EU:n eri politiikanaloista. Komissio valitaan joka viides vuosi parlamenttivaalien jälkeen ja se on poliittisesti vastuussa parlamentille. Lissabonin sopimuksen myötä komissaarien määrä pienenee vuodesta 2014 alkaen kahteentoista. Komission tehtävienjaossa sovelletaan vuorotteluperiaatetta jäsenmaiden välillä. Tavoitteena on saada komission toiminta sujuvammaksi.

Euroopan komissio

- laatii EU:n lainsäädäntöä koskevia ehdotuksia ja omaa lähes yksinoikeuden lakialoitteiden antamiseen
- vastaa unionin yhteisten politiikkojen, ohjelmien ja talousarvion toimeenpanosta
- huolehtii perussopimusten noudattamisesta
- edustaa Euroopan unionia kansainvälisissä yhteyksissä kauppapolitiikassa

Komissio koostuu useista pääosastoista ja yksiköistä, jotka vastaavat oman alansa politiikan valmistelusta ja suunnitte-

lusta. Lisäksi kokonaisuudesta vastaa pääsihteeristö, joka muun muassa organisoii komission viikoittaiset kokoukset. Komissio tekee päätöksiä joko viikoittaisissa kokouksissaan suullisen menettelyn kautta tai kokousten ulkopuolella kirjallisen menettelyn kautta. Tällöin päätösluonnos tulee hyväksytyksi, ellei kukaan komissaareista esitä siihen muutoksia tietyn määrään sisällä.

Valtapuntari:

- + Komissiolla on aloiteoikeus
- + Komissio valmistelelee säädökset
- + Vastaa toimeenpanosta
- + On edustettuna päätöksenteon kaikissa vaiheissa
- +/- Edustaa koko unionin etua
- Ei pääätä säädöksistä
- Ei pääätä suurista poliittisista linjauksista

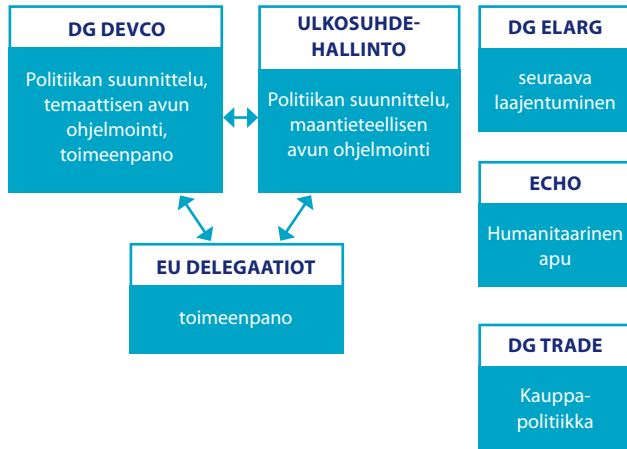
Pääosastot

Euroopan komissiossa työskentelee tuhansia virkamiehiä. He sijoittuvat komission eri pääosastoihin. Pääosastoa johtaa pääjohtaja. Pääosastojen tehtäviä verrataan usein ministeriöiden tehtäviin valtionhallinnossa. Pääosastoihin viitataan lyhenteellä PO tai ranskan kielestä johdetulla lyhenteellä DG (directorat général).

Euroopan unionin kehitysyhteistyön hallinnointi jakautuu kehityksen ja yhteistyön EuropeAid –pääosaston (DG DEVCO) ja Euroopan ulkosuhdehallinnon välille (EUH) (s. 21). Vuoden

kasta ja sen tavoitteisiin kuuluu unionin kauppaa- ja ulkosuhdepoliittikkojen yhdenmukaisuuden tukeminen sekä toimet kehitysmaiden integroimiseksi maailmantalouteen. Humanitaarisen avun toimisto ECHO puolestaan vastaa humanitaarisesta avusta esimerkiksi luonnonkatastrofien tai konfliktien yhteydessä. Komission ulkosuhteisiin liittyy lisäksi unionin laajentuminen, joka kuuluu laajentumisasioiden pääosaston vastuulle. Laajentumisen pääosasto hoitaa muun muassa jäsenyyden valmisteluprosesseja, joissa kiinnitetään huomiota oikeusvaltiokehityksen ja ihmissoikeuksien tukemiseen ehdokasmaissa.

EU:n ulkosuhteet

Kabinetit

Kullakin komissaarilla on työnsä tukena kabinetti. Kabinetin henkilökunta koostuu komissaarin nimeämistä virkamiehistä ja he ovat eräänlaisia komissaarin luottohenkilöitä. Kabinettipäälliköt kokoontuvat säännöllisesti valmistelemaan komission kokouksia.

Valtapuntari:

- + Seuraavat ja vaikuttavat asioiden valmisteluun erityisesti omassa pääosastossaan
- + Seuraavat myös muiden pääosastojen toimintaa
- + Kabinettipäälliköiden sopimat päätökset eivät tule komissaarien kollegion käsittelyyn
- Vähän muodollista valtaa

Komiteamenettely eli komitologia

Komission päätöksentekoon kuuluu olennaisena osana erilaisen asiantuntijatahojen ja jäsenmaiden edustajista koostuvien komiteoiden kuuleminen. Komissio tekee päätöksiä esimerkiksi kehityspolitiikkaan liittyvissä aiheissa komiteoiden antamien lausuntojen perusteella.

Komiteamenettelyllä eli ”komitologialla” tarkoitetaan menettelyä, jonka mukaan Euroopan komission tulee kuulla unionin jäsenvaltioiden edustajista koostuvia neuvoo-antavia komiteoita ennen EU:n lainsäädännön toimeenpanoa. Tässä

menettelyssä komission yksiköt toimittavat komiteoille toimenpide-ehdotuksia, joista komiteat voivat antaa lausunnon ennen kuin komissio hyväksyy ne.

Komiteoiden tarkoitus on avustaa komissiota sen toimeenpanovallan käyttämisessä. Komiteoita on lähes kaikilla tärkeillä politiikan aloilla. Komiteaan kuuluu edustaja kustakin jäsenvaltiosta. Käytännössä komiteoiden edustajat ovat usein ministeriöiden virkamiehiä tai jäsenmaiden Brysselissä sijaitsevien pysyvien edustustojen edustajia.

Lissabonin sopimus on tuonut muutoksia komiteamenettelyyn. Sopimus tuo päätöksentekoon niin kutsutut delegoidut säädökset, joiden avulla voidaan täydentää tai muuttaa asetusten tai direktiivin yksityiskohtia jälkikäteen. Menettely korvaa osittain komiteamenettelyn. Delegoiduilla säädöksillä on tarkoitus varmistaa, että lainsäädäntö voi pysyä yksinkertaisena ja että sitä voidaan täydentää turvautumatta lainsäädäntömenettelyihin. Delegoitujen säännösten on katsottu lisäävän toimielinten, erityisesti komission valtaa Coreper I -sektoriin kuuluvissa asioissa.

Valtapuntari:

- + Osallistuvat valmisteluun aikaisessa vaiheessa
- + Asiantuntijarooli

- Hyvin vähän tai ei lainkaan muodollista valtaa
- Eivät voi päättää agendastaan
- Menettävät valtaansa delegoitujen säädösten käyttöönoton myötä

Kansalaisjärjestöillä on mahdollisuus vaikuttaa komission työskentelyyn myös komiteoiden kautta. Kansalliset järjestöt voivat olla yhteydessä oman maansa komiteaedustajaan. Euroopan tason järjestöjen yhteenliittymät voivat olla yhteydessä suoraan komission yksiköihin. Joskus komiteoissa voi olla mukana myös kansalaisyhteiskunnan edustajia.

Tärkeimpien päättävien elimien lisäksi Euroopan unionin toiminnassa ovat mukana myös tuomioistuimet ja neuvoa-antavat komiteat kuten Euroopan talous- ja sosiaalikomitea tai Alueiden komitea. Kehitysyhteistyöjärjestöt ovat kuitenkin katsoneet parhaaksi järjestäytyä Talous- ja sosiaalikomitean ulkopuolella.

Euroopan ulkosuhdehallinto

Euroopan unioni sai uuden instituution Euroopan ulkosuhdehallinnon (EUH) aloittaessa toimintansa 1. joulukuuta 2010. Sen perustamisesta päätettiin Lissabonin sopimuksessa. Ulkosuhdehallinnon tavoitteena on parantaa EU:n ulkoisen toiminnan yhtenäisyyttä ja johdonmukaisuutta sekä muodostaa pysyvät rakenteet ulkosuhteiden hoidolle. Ulkosuhdehallinto toimii yhteistyössä komission kanssa niillä aloilla, joilla komissiolla on toimivaltaa.

Ulkosuhdehallintoa johtaa ulkosuhteiden ja turvallisuuspolitiikan korkea edustaja. Virkaan valittiin ensimmäisenä britti

Catherine Ashton, joka toimii myös komission varapuheenjohtajana ja johtaa ulkoasiainneuvoston istuntoja. EUH on itsenäinen toimielin eikä se siis toimi suoraan komission tai neuvoston alaisuudessa.

Euroopan ulkosuhdehallinnon tehtävänä on avustaa korkeaa edustajaa EU:n ulkoisen toiminnan johdonmukaisuuden varmistamisessa sekä yhteisen ulko- ja turvallisuuspolitiikan johtamisessa. Ulkosuhdehallintoon on sulautettu EU:n ulkosuhteita hoitavat toimijat komission entiseltä ulkosuhteiden pääosastolta (DG RELEX) ja neuvoston sihteeristöstä. Kolmasosa ulkosuhdehallinnon henkilöstöstä koostuu jäsenmaiden virkamiehistä. Ulkosuhdehallinto hallinnoi myös kolmansissa maissa ja kansainvälisissä järjestöissä sijaitsevia unionin delegaatioita.

Ulkosuhdehallinnon maantieteelliset yksiköt:

- Afrikka
- Aasia ja Tyynimeri
- Lähi-itä ja eteläinen naapurusto
- Venäjä, itäinen naapurusto sekä Länsi-Balkanin maat
- Amerikat
- Globaalien asiain yksikkö (jossa myös kehitysyhteistyön koordinointi)

Valtapuntari:

- + Korkealla edustajalla on aloiteoikeus unionin ulkosuhteisiin liittyvissä kysymyksissä
- + Korkea edustaja on myös komission varapuheenjohtaja
- Korkean edustajan työtaakka on suuri
- Uudistusprosessi on vaikea, sillä komissio ja neuvosto taistelevat keskinäisestä valta-asemasta ulkosuhdeasioissa

EU maailmalla

Euroopan unionin lippuun voi törmätä monissa yhteyksissä myös Euroopan ulkopuolella. EU on edustettuna monissa kansainvälisissä organisaatioissa ja sillä on omat lähetystönsä unionin ulkopuolisissa maissa.

EU ja YK

Euroopan unioni on edustettuna YK:ssa jäsenmaiden, neuvoston ja komission kautta. EU pyrkii yhtenäiseen näkemykseen YK:ssa, jotta sillä olisi mahdollisimman paljon painoarvoa koko maailmaa koskevissa kysymyksissä.

EU:n jäsenvaltiot, komissio ja neuvosto pyrkivät luomaan EU:n yhteisen kannan, jonka korkea edustaja tai Eurooppa-neuvoston puheenjohtaja esittää. YK:n yleiskokous päätti keväällä 2011, että EU ja muut maaryhmittymät saavat lähes samat esitys- ja puheoikeudet kuin yksittäisillä valtioilla. Muu-

toksen myötä EU kykenee neuvottelemaan itsenäisesti YK:ssa isojen jäsenmaiden rinnalla YK:n yleiskokouksessa.

Myös Euroopan unionin ehdokasmaat sekä potentiaaliset ehdokkaat sitoutuvat yleensä EU:n kantoihin YK:ssa. Näin ollen EU-kantojen takana yleiskokouksissa voi olla lähes kudesosa YK:n jäsenvaltioista.

Kauppaa sekä maa- ja kalataloutta koskeissa asioissa komissio neuvottelee ja antaa lausuntoja EU:n puolesta.

EU ja WTO

Euroopan unioni on yksi Maailman kauppajärjestö WTO:n tärkeimmistä toimijoista. Koska EU:n jäsenvaltioilla on yhteinen kauppapolitiikka, komissio neuvottelee WTO:ssa kaikkien jäsenvaltioiden puolesta.

EU:n yhteistä kauppapolitiikkaa valmistelee jäsenvaltioiden ja komission edustajista koostuva yhteistyöelin, ”133-komitea”. Komitea on saanut nimensä perussopimusten artiklasta 133, joka koskee EU:n toimivallan piiriin kuuluvaa kauppapolitiikkaa. Komitea kokoontuu Brysselissä viikoittain. 133-komitea käsittelee kaikkia yhteisön kauppapolitiikkaa koskevia asioita ja antaa hyväksynnän komission toimille. Ministerineuvosto vahvistaa tärkeimmät päätökset, jotka koskevat esimerkiksi kauppaneuvotteluiden aloittamista tai päättämistä.

Euroopan unionin lähetystöt maailmalla

Euroopan unionin lähetystöt eli delegaatiot edustavat Euroopan unionia unionin ulkopuolisissa maissa. Lähetystöillä on merkittävä rooli kehitysyhteistyön hallinnoimisessa ja toimeenpanossa. Jotta komission rahoittamista ohjelmista saataisiin irti kaikki mahdollinen hyöty, on niiden toteuttamisen vastuuta siirretty kohdemaissa sijaitseville delegaatioille. Delegaatioiden työtä tällä sektorilla koordinoi ulkosuhdehallinto.

Ulkosuhdehallinnon perustaminen muutti myös komission edustustojen luonnetta EU:n ulkopuolisissa maissa. Sopimuksen myötä delegaatiot edustavat EU:n yhteistä ulko- ja turvallisuuspolitiikkaa, eivätkä pelkästään komissiota.

3. Mikä ohjaa EU:n kehityspolitiikkaa?

Perussopimukset

Euroopan unionin kehitysyhteistyön periaatteet on määritelty unionin perussopimuksissa. Lainsäädäntö EU:n kehityspolitiikasta löytyy 1992 solmitusta Maastrichtin sopimuksesta. Vuoden 1997 Amsterdamin sopimuksesta löytyy täydentäviä osia.

Euroopan unionin kehityspolitiikan ensisijainen tavoite on köyhyyden vähentäminen maailmassa. Hieman tarkemmin määriteltyjä tavoitteita ovat kestävä taloudellisen ja sosiaalisen kehityksen tukeminen vähiten kehittyneissä maissa, kehitysmaiden integroiminen maailmantalouteen sekä demokratian, oikeusvaltioperiaatteen ja hyvän hallinnon sekä ihmis-oikeuksien vahvistaminen.

Periaatteet, joita EU noudattaa tavoitteisiin pyrkiessään, ovat *täydentävyys*, *koordinaatio*, *koherenssi* ja *yhtenäisyys*. Englannin kielessä tavoitteet muodostavat niin sanotut neljän C:n tavoitteet eli *complementarity*, *co-ordination*, *coherence* ja *consistency*.

Neljän C:n tavoitteet

Täydentävyys: Komission ja jäsenmaiden kehitysyhteistyön tulee täydentää toisiaan.

Koordinaatio: Komission ja jäsenmaiden kehitysyhteistyön tulee olla keskenään koordinoitua.

Koherenssi eli johdonmukaisuus: Kaikkien EU-politiikkojen tulee olla yhtenäisiä kehityspolitiikan tavoitteiden kanssa. EU:n toimet muilla sektoreilla, esimerkiksi kauppapolitiikassa, eivät saa vaarantaa kehityspolitiikan tavoitteita.

Yhtenäisyys: EU:n ulkosuhteisiin kuuluvan toiminnan tulee olla yhtenäistä.

Lissabonin sopimus

Lissabonin sopimus on tuonut muutoksia unionin ulkosuhde- ja kehityspolitiikkaan. Esimerkiksi ulkosuhdehallinnon perustaminen on tuonut kehityspolitiikan kentälle uuden toimijan.

EU:n kehitysyhteistyön tavoitteisiin uusi sopimus ei tuo muutoksia. Sopimuksessa muun muassa todetaan, että unionin kehitysyhteistyöpolitiikan päätavoite on köyhyyden vähentäminen ja lopulta sen poistaminen. Lisäksi unioni ottaa huomioon kehitysyhteistyöpolitiikan tavoitteet muiden sellaisten politiikkojen täytäntöönpanossa, jotka voivat vaikuttaa kehitysmaihin.

Käytännön päätöksentekoon uusi sopimus kuitenkin vaikuttaa siten, että kehitysyhteistyön osalta jo käytössä olevat määränemmistöpäätökset lisääntyvät neuvostossa. Näin ollen EU-maiden yksimielisyyttä tarvitaan jatkossa entistä harvemmin.

Kehityspoliittinen julkilausuma

Euroopan unionissa hyväksyttiin vuonna 2005 Kehityspoliittinen julkilausuma, joka on komission, parlamentin ja jäsenmaiden ensimmäinen yhteinen julkilausuma EU:n kehityspolitiikan tavoitteista, arvoista ja päämääristä. Julkilausuma sisältää myös kehityspolitiikan toteutusta ja kehitysyhteistyötä koskevat periaatteet sekä määrittelee komission toimivallan.

Perussopimusten tavoin julkilausuma määrittelee EU:n kehityspolitiikan keskeisimmäksi tavoitteeksi köyhyyden

vähentämisen kestäväen kehityksen avulla. Kestäväen kehityksen toteutuminen edellyttää Kehityspoliittisen julkilausuman mukaan hyvää hallintoa, ihmisoikeuksien noudattamista sekä poliittisen, taloudellisen, sosiaalisen ja ympäristönäkökulman huomioimista.

Julkilausuma ei ole osa EU:n lainsäädäntöä. Se on kuitenkin korkean tason poliittinen linjaus, joka sitoo komissiota asetettujen poliittisten tavoitteiden saavuttamisessa. Toimeenpannessaan EU:n kehitysyhteistyöpolitiikkaa komission on noudatettava Kehityspoliittisen julkilausuman periaatteita.

Cotonoun sopimus

Cotonoun sopimus on yhteistyösopimus Euroopan unionin ja Afrikan, Karibian ja Tyynenmeren alueen maiden välillä. Vuonna 2000 allekirjoitettu sopimus on voimassa vuoteen 2020 saakka. Sopimuksen tavoitteena on edistää demokratiaa, turvallisuutta, kestäväää kehitystä ja köyhyiden vähentämistä AKT-maissa, sekä tukea maiden integraatiota maailmantalouteen.

Cotonoun sopimus korvaa EU:n ja AKT-maiden väliset aikaisemmat sopimukset, Yaoundén (1964) ja Loméin (1975-2000) sopimukset. Cotonoun sopimuksen tarkoituksena oli tuoda EU:n ja AKT-maiden väliseen kumppanuuteen uudenlainen lähestymistapa lisäämällä joustavuutta ja siirtämällä enemmän vastuuta AKT-maille itselleen.

Cotonoun sopimuksessa on sovittu myös EPA-neuvotteluista ja niiden tavoitteista. EPA-sopimukset ovat vapaakaup-

pasopimuksia EU:n ja AKT-maiden välillä, joita on neuvoteltu vuodesta 2002 alkaen.

EPA-neuvotteluita käydään, koska Maailman kauppajärjestön säännöt vaativat muutoksia EU:n ja AKT-maiden kauppasuhteisiin. Kansalaisjärjestöt ovat olleet hyvin kriittisiä EPA-sopimusten sisältöä kohtaan, koska niiden katsotaan nyky muodossaan vain lisäävän köyhyyttä AKT-maissa.

Agenda for Change

Komissio on kehityskomissaari Andris Piebalgsin aikana alkanut uudistaa EU:n kehityspoliittikkaa. Se julkaisi syksyllä 2010 vihreän kirjan kehityspoliittikan tulevaisuuden suuntaviivoista. Aiheesta järjestettiin laaja sidosryhmien kuuleminen, jonka perusteella komissio julkisti lokakuussa 2011 tiedonannon 'Increasing the Impact of EU Development Policy: an Agenda for Change'.

Tiedonannon painopisteiksi nostettiin osallistava kasvu sekä ihmisoikeudet, hyvä hallinto ja demokratia. Komission mukaan tavoitteena on keskittää EU:n kehityspoliittikkaa yhä enemmän aloille ja sellaisiin kumppanimaihin, joissa voidaan saada aikaan eniten tuloksia.

Kansalaisjärjestöt ovat pitäneet tärkeänä sitä, että EU:n kehityspoliittikkaa perustuu edelleen Kehityspoliittisen julkilausuman periaatteille. Toistaiseksi julkilausuman periaatteita ei ole kyseenalaistettu, vaikka unionin harjoittamaan kehityspoliittikkaan ehdotetaan selkeitä muutoksia. "Agenda for Change" linjaa EU:n kehityspoliittikan keskeisimmäksi tavoit-

teeksi köyhyyden vähentämisen osallistavan kasvun keinoin. Arabikevään kansannousut ovat osaltaan vaikuttaneet siihen, että ihmisoikeudet ja demokratia sekä avun ehdollistaminen korostuvat vahvasti komission ehdotuksessa.

Neuvosto julkaisee päätelmänsä komission ehdotuksesta keväällä 2012. Kansalaisjärjestöt ovat pyrkineet vaikuttamaan siihen, ettei EU:n kehityspolitiikka tulevaisuudessa perustuisi talouskasvukeskeiseen ajatteluun. Tulevan viitekehyksen tulee järjestöjen mukaan perustua köyhyyden syihin aidosti puretuvaan ihmiskeskeiseen kehityspolitiikkaan, jossa myös sosiaalisilla tekijöillä on keskeinen asema.

Euroopan naapuruuspolitiikka

Virallisen kehityspolitiikan lisäksi EU:n globaaliin ja alueelliseen rooliin liittyy olennaisesti myös EU:n naapuruuspolitiikka sen lähialueiden valtioiden kanssa. Euroopan naapuruuspolitiikan (ENP) tavoitteena on jakaa EU:n edut naapurimaiden kanssa, edistää maiden välistä taloudellista ja poliittista yhteistyötä ja auttaa näin lisäämään kaikkien osapuolten vakautta, turvallisuutta ja hyvinvointia.

Naapuruuspolitiikan uudistus käynnistettiin vuonna 2011 ja jatkossa entistä suurempi paino tulee olemaan EU:n arvojen ihmisoikeuksien ja demokratian korostamisella. Taustalla on arabikevään tapahtumista noussut kritiikki EU:n toimintaa kohtaan. On nähty, että EU:n politiikalla ei ole ollut toivottuja vaikutuksia alueella, sillä rahoitusapua saaneet maat eivät ole toteuttaneet sovittuja poliittisia ja taloudellisia uudistuksia.

EU:n kehitysyhteistyön rahoitus

Euroopan unionin kehitysyhteistyötä rahoitetaan kahdesta lähteestä; Euroopan unionin budjetista ja Euroopan kehitysrahastosta (EKR).

EU:n budjetista rahoitetaan kehitysapu Aasiaan sekä Latinalaisen Amerikan ja Välimeren alueille. Lisäksi budjetista rahoitetaan erilaisiin teemoihin liittyviä hankkeita. Budjetin varoja kanavoidaan yhdeksän eri rahoitusinstrumentin kautta. Rahoitusinstrumentit jakautuvat vielä erillisiin rahoitusohjelmiin.

EKR:n kautta rahoitetaan yhteisön kehitysyhteistyötä AKT-maiden kanssa. Cotonoun sopimuksen alaisella EKR:lla on oma budjetti, joka on sidottu sen toimikauteen. EU:n jäsenmaat ovat sitoutuneet rahoittamaan AKT-maita kukin tietyllä summalla. Esimerkiksi EKR:n kymmenennellä rahoituskaudella (2008-2013) jäsenmaiden apu AKT-maille on yhteensä noin 22,7 miljardia euroa.

Euroopan unionin monivuotinen rahoituskehys eli EU:n budjetti suunnitellaan 7 vuoden mittaiseksi jaksoksi. EU:n eri rahoitusohjelmat ovat myös voimassa saman ajan. Seuraavien rahoituskehysten suunnittelu ja niihin liittyvät neuvottelut aloitetaan hyvissä ajoin, usein jo voimassaolevan rahoituskehysten puolivälissä. Rahoituskehysneuvotteluihin osallistuvat kaikki EU-instituutiot ja jäsenmaat. Näin ollen perusteellisen vaikuttamistyön kannalta on tärkeää yhteydenpito kaikkiin eri toimijoihin. Euroopan komission budjettipäösasto on keskeisessä asemassa esitysten laadinnassa. Muiden pääosastojen vastuulla on toimialaansa liittyvien rahoitusohjelmien uudistami-

nen. Euroopan parlamentin budjettivaliokunta ja mahdollinen erityisvaliokunta esittävät mietintöjä ja raportteja rahoituskehyksistä. EU:n neuvostossa monivuotiset rahoituskehukset kuuluvat yleisten asioiden neuvoston vastuulle. Viimeisessä vaiheessa Eurooppa-neuvosto päättää lopullisista linjauksista.

Euroopan unioni ja sen jäsenmaat ovat sitoutuneet kasvattamaan kehitysapuaan YK:n vuosituhattavoitteiden mukaisesti. Keväällä 2005 silloiset 25 EU:n jäsenmaata asettivat yhteiseksi tavoitteeksi nostaa kehitysyhteistyövarat 0,56 prosenttiin alueen bruttokansantulosta vuoteen 2010 mennessä. Tavoitetta ei saavutettu. EU:n yhteenlasketut kehitysyhteistyömäärärahat olivat vuonna 2010 53,8 miljardia eli noin 0,43 prosenttia alueen bruttokansantulosta.

4. EU-päätöksenteko kehityspolitiikassa

Kehityspolitiikkaa koskeva valmistelu

Kehityspolitiikkaan liittyvän päätöksenteon valmistelu jakautuu komission ja ulkosuhdehallinnon välille sen mukaan, mitä asiaa kukin päätös koskee. Käytännössä DG DEVCO ja ulkosuhdehallinto toimivat yhteistyössä monissa kysymyksissä. Nykyisen työnjaon mukaan komissio valmistelee temaattisiin ohjelmiin kuuluvat seikat ja ulkosuhdehallinto maantieteellisten ohjelmien valmistelun kehityskomissaarin alaisuudessa.

Komission kehitysyhteistyötä koskevat aloitteet voivat olla luonteeltaan hyvin erilaisia. Aloitteet voivat koskea esimerkiksi jonkin rahoitusinstrumentin yksityiskohtia tai niillä voidaan pyrkiä päivittämään vanhentuneita säännöksiä ja linjauksia. Vaikka aloiteoikeus kehitysyhteistyötä koskevissa asioissa on komissiolla ja korkea edustajalla, parlamentti ja neuvosto voivat pyytää komissiota laatimaan aloitteen jostakin tärkeäksi kokemastaan asiasta.

Komissiolla on lainsäädännön valmistelutyössä apunaan erilaisia asiantuntijaryhmiä ja -komiteoita. Myös DG DEVCOlla on lukuisia asiantuntijaryhmiä apunaan säädösluonnosten laatimisessa. Asiantuntijaryhmien kokoonpano on

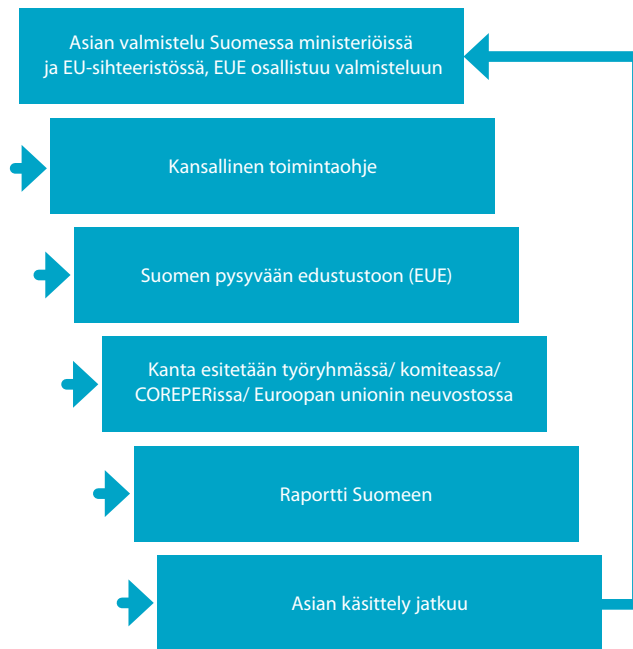
vaihteleva. Ryhmiin kuuluu useimmiten jäsenmaiden virkamiesedustajia, mutta myös kansalaisjärjestöillä ja esimerkiksi tutkimusinstituuteilla voi olla ryhmissä oma edustajansa.

Päätöksenteon kansallinen valmistelu

Euroopan unionin päätöksentekoprosessiin kuuluu olennaisena osana myös jäsenmaiden kansallinen valmistelutyö. Esimerkiksi Suomella on yhteen sovitettu ja Suomen yleisiä EU-poliittisia linjauksia vastaava kanta kaikkiin EU:ssa vireillä oleviin asioihin niiden eri käsittelyvaiheissa.

EU-asioiden valmisteluun ja käsittelyyn Suomessa osallistuvat eri alojen ministeriöt, EU-ministerivaliokunta, EU-asioiden komitea sekä komitean asettamat EU-jaostot. Ministerivaliokunnan ja EU-asioiden komitean sihteeristönä toimii valtioneuvoston EU-sihteeristö. Eri tahojen toiminnasta EU-asioissa käytetään nimitystä EU-asioiden yhteensovittamisjärjestelmä. Lisäksi EU-asioiden käsittelyssä ovat tiiviisti mukana Suomen EU-edustusto Brysselissä, eduskunta sekä Ahvenanmaan maakuntahallitus.

Suomen kannan muodostus Euroopan unionissa

Lähde: UM

Ministeriöt

EU:ssa päätettäviä asioita seurataan ja valmistellaan pääsääntöisesti siinä ministeriössä, jonka toimivaltaan kyseinen asia kuuluu. EU:n kehitysyhteistyöpolitiikkaan liittyviä asioita seurataan ja käsitellään näin ollen kansallisella tasolla ulkoministeriössä. Valmistelutyötä tehdään asian luonteesta riippuen yhteistyötä muiden ministeriöiden kanssa.

EU-ministerivaliokunta

EU-ministerivaliokunta käsittelee viikoittain poliittisesti, taloudellisesti ja oikeudellisesti merkittäviä ajankohtaisia EU-asioita. Ministerivaliokunnan tehtävänä on valmistella Suomen kannat kaikkiin Euroopan unionin neuvoston virallisiin ja epävirallisiin kokouksiin. Ministerivaliokunnan puheenjohtajana toimii pääministeri.

Ahvenanmaan maakuntahallitusta kuullaan EU-ministerivaliokunnassa silloin, kun asia kuuluu Ahvenanmaan maakunnan toimivaltaan tai se on muutoin maakunnalle erityisen tärkeä.

EU-asioiden komitea

EU-asioiden komitea toimii EU-asioiden yhteensovittamisessa neuvoo-antavana ja sovittavana elimenä. Komitea käsittelee useiden ministeriöiden toimialaa koskevia EU-asioita. Lisäksi komitean tehtävänä on nimittää EU:n toimielimiin lähetettävät kansalliset asiantuntijat.

EU-asioiden komiteassa on edustaja kaikista ministeriöistä, tasavallan presidentin kansliasta, oikeuskanslerin virastosta, Suomen Pankista ja Ahvenanmaan maakuntahallituksesta. EU-asioiden komitean puheenjohtajana toimii valtioneuvoston EU-sihteeristön päällikkö eli EU-asioiden valtios sihteeri.

EU-jaostot

EU-jaostot ovat EU-asioiden komitean asettamia sektori-kohtaisia valmistelujaostoja. Jaostoja on yhteensä 34. Jaostot kokoontuvat joko suppeassa tai laajassa virkamieskokoontumisessa. Suppeaan kokoonpanoon kuuluvat toimivaltaisten ministeriöiden virkamiehet sekä muiden ministeriöiden ja keskusvirastojen edustajat. Laajassa kokoonpanossa toimivaan jaostoon kuuluu lisäksi etujärjestöjen ja muiden intressitahojen edustajia. Kussakin jaostossa on myös edustaja valtioneuvoston EU-sihteeristöstä ja Ahvenanmaan maakuntahallituksesta. Jaostot kokoontuvat aina tarpeen mukaan. EU-jaoston puheenjohtajana toimii yleensä ministeriön edustaja.

Valtioneuvoston EU-sihteeristö

Valtioneuvoston EU-sihteeristö vastaa EU-asioiden yhteensovittamisjärjestelmän toimivuudesta. Lisäksi se toimii EU-ministerivaliokunnan ja EU-asioiden komitean sihteeristönä ja on edustettuna kaikissa EU-jaostoissa.

EU-sihteeristö myös muun muassa valmistelee Eurooppa-neuvoston kokouksia, hoitaa EU:n yleiseen kehittämiseen ja

institutionaalsiin kysymyksiin liittyviä tehtäviä ja varmistaa, että tiedonkulkua on toimivaa Suomen EU-edustuston ja kansallisten viranomaisten välillä.

EU-asiat eduskunnassa

Vaikka jäsenmaiden kansalliset parlamentit eivät ole edustettuina EU:n toimielimissä, ne osallistuvat EU:n päätöksentekoon ohjeistamalla oman maansa hallitusta EU-asioissa. Valtioneuvostolla on velvollisuus kuulla eduskuntaa EU:ssa päätettävistä kysymyksistä ja antaa tietoa valmisteilla olevista asioista. Eduskunnassa kaikki valiokunnat käsittelevät EU-asioita, mutta tavallisesti eduskunnan virallinen kanta EU-asioihin päätetään suuressa valiokunnassa. EU:n yhteistä ulko- ja turvallisuuspolitiikkaa koskevissa asioissa eduskunnan kannan ilmaisee ulkoasiainvaliokunta.

U-asioilla tarkoitetaan sellaisia EU:n säädöksiä, jotka kuuluvat eduskunnan toimivallan piiriin. Asia tulee eduskunnan käsiteltäväksi valtioneuvoston kirjelmänä, jonka liitteenä on EU:n päätösehdotus. Asiaa käsitellään suuressa valiokunnassa sekä yhdessä, tai tarvittaessa useammassa erikoisvaliokunnassa. Erikoisvaliokunnat antavat kirjelmästä lausunnon suuressa valiokunnalle, joka päättää eduskunnan kannasta. Suuren valiokunnan päättämä kanta sitoo valtioneuvostoa poliittisesti. Jos valtioneuvosto esimerkiksi muuttuneiden olosuhteiden vuoksi joutuu poikkeamaan suuren valiokunnan kannasta, sen on annettava asiasta selvitys.

U-asoiden lisäksi valtioneuvoston on aina annettava suuressa valiokunnalle selvitys sellaisista Euroopan unionin neu-

vostossa käsiteltävistä asioista, jotka ovat poliittisesti tärkeitä. Näistä asioista käytetään termiä E-asiat tai UTP-asiat. Ministerit pitävät suuren valiokunnan ajan tasalla vierailamalla valiokunnan kokouksissa ennen ja jälkeen ministerineuvoston kokousten. Valiokunnassa vierailee aina se ministeri, joka osallistuu kokoukseen. Eurooppa-neuvoston kokousten yhteydessä suuri valiokunta kuulee pääministeriä. Ennen kokousta valiokunnan edustajilla on mahdollisuus ohjeistaa ministeriä, ja kokouksen jälkeen ministeri puolestaan raportoi suurelle valiokunnalle kokouksessa tehdyistä päätöksistä.

Kehityspolitiikkaa koskeva päätöksenteko

Komissiossa ja osittain myös jäsenvaltioissa tapahtuvan valmistelutyön jälkeen syntyy varsinainen säädösehdotus. Tämän jälkeen ehdotus siirtyy komissiosta sekä neuvoston että parlamentin käsittelyyn, koska kehityspolitiikkaa koskevissa asioissa sovelletaan tavallista lainsäätämisyjärjestystä. Komissio ei kuitenkaan vetäydy asian käsittelystä, vaan on koko ajan tiiviissä yhteistyössä muiden toimielinten kanssa.

Parlamentti käsittelee kehityspolitiikkaa koskevan säädösehdotuksen edellä kuvatulla tavalla (s. 15). Valiokuntakäsittelyn kautta asia tulee täysistuntoon, jonka jälkeen parlamentti joko hyväksyy tai hylkää ehdotuksen, tai vaihtoehtoisesti tekee parannusehdotuksia.

Kehityspolitiikkaa koskeva lainsäädäntöprosessi Euroopan unionissa vaihtelee sen mukaan, kuinka nopeasti toimielimet

pääsevät yksimielisyyteen käsiteltävänä olevasta asiasta. Sama koskee kaikkea muutakin yhteispäätösmenettelyn piiriin kuuluvaa lainsäädäntöä.

Nopeimmin lainsäädäntöprosessi saadaan päätökseen jos sekä parlamentti että neuvosto hyväksyvät komission esityksen sellaisenaan, tai ovat samaa mieltä tarvittavista muutoksista.

Jos neuvosto ja parlamentti eivät ole yksimielisiä säädöshetimituksesta tarvitaan sovittelukomitean apua. Sovittelukomitea koostuu sekä parlamentin että neuvoston edustajista ja sen tehtävänä on pyrkiä löytämään kompromissiratkaisu. Jos sovittelukomitea löytää jonkinlaisen ratkaisun se laatii niin sanotun hyväksytyin tekstin, joka toimitetaan vielä kerran parlamentin ja neuvoston käsittelyyn. Tämä on viimeinen vaihe, jolloin yhteisymmärrys on mahdollista löytää ja säädös voidaan hyväksyä. Muussa tapauksessa säädös ei tule hyväksytyksi ja asian käsittely keskeytetään.

Kehityspolitiikan toimeenpano

Kun kehitysyhteistyön alaan kuuluva säädös on erilaisten valmistelu- ja päätöksentekoprosessien jälkeen valmis toimeenpantavaksi, toimeenpanoa jatkavat komissio ja delegaatiot.

Kehitysyhteistyön toimeenpanossa merkittävässä roolissa on DG DEVCO, joka hallinnoi kaikkien ohjelmien käytännön toteutusta. EU:n delegaatiot kohdemaissa työskentelevät läheisessä yhteistyössä DG DEVCON kanssa.

EU:n kehitysyhteistyön toimeenpano on valmistelu- ja lainsäädäntötyön tapaan monivaiheinen prosessi. Komission ja

ulkosuhdehallinnon tulee laatia temaattiset ja maantieteelliset strategiat, määrittellä tavoitteet ja suunnitella yksityiskohtaiset toimenpiteet ja niiden rahoitus.

EU:n kehitysapua jaetaan eri alueille ja maille tiettyjen kriteerien mukaan. Avun tarve on luonnollisesti merkittävä tekijä, mutta myös vastaanottajan kyky hallinnoida saatuja varoja oikein ja tehokkaasti on tärkeä kriteeri avun saamiselle.

EU-instituutiot toimivat aina yhteistyössä avunsaajamaiden kanssa. Tällä halutaan varmistaa, että apu on oikein kohdennettua. Toiminta kohdemaissa pohjautuu niin sanottuun maastategia-paperiin, jossa määritellään kohdemaan taloudellinen, poliittinen ja yhteiskunnallinen tilanne sekä yhteistyön yleiset viitekehykset.

Ulkosuhdehallinnon perustaminen on herättänyt huolen kehityspolitiikan asemasta unionissa. Tuleeko kehitysyhteistyöstä uudistusten myötä osa diplomatiaa ja EU:n ulko- ja turvallisuuspolitiikan intressien toteuttamisen työkalu? Kansalaisjärjestöjen mukaan kehityskysymyksiä tulisi käsitellä erillään muista ulkopoliittisista tavoitteista: kehitysyhteistyön tavoitteena tulee olla vain ja ainoastaan köyhyyden poistaminen.

Kansalaisjärjestöjen pahimmat pelot siitä, että kehityspolitiikka siirrettäisiin kokonaan ulkosuhdehallinnon ja sitä kautta korkean edustajan alaisuuteen eivät ole toteutuneet. Kehityspolitiikan asemaan tulee vaikuttamaan keskeisesti se, kuinka hyvin ja saumattomasti ulkosuhdehallinnon ja komission välinen yhteistyö toimii.

Ulkosuhdehallinto tarjoaa mahdollisuuden varmistaa, että jatkossa EU:n kehityspolitiikan tavoitteiden ja muun EU:n

ulkopoliittisen toiminnan välillä vallitsee aikaisempaa suu-
rempi johdonmukaisuus. Samalla voidaan pyrkiä parantamaan
myös EU:n kehitysyhteistyön vaikuttavuutta ja tehokkuutta
sekä vahvistamaan EU:n roolia johtavana kehityspoliittisena
toimijana.

5. Vaikuttaminen EU-päätöksentekoon

Kansalaisjärjestöjen rooli EU:ssa

Euroopassa toimii valtava määrä erilaisia kansalaisjärjestöjä. Tehostaakseen toimintaansa monet kansalaisjärjestöt ovat järjestäytyneet myös Euroopan tasolla. Järjestäytymisessä on käytetty monia eri kanavia. Suuremmat järjestöt ovat mm. nimittäneet erityisesti EU-asioista vastaavia henkilöitä tai perustaneet oman toimipaikan Brysseliin (esim. Greenpeace, Oxfam, Amnesty International). Järjestöt ovat järjestäytyneet myös erilaisten kattojärjestöjen alle, jotka kokoavat yhteen samalla alalla toimivia järjestöjä eri Euroopan maista (CONCORD, European Environmental Bureau, European Anti-Poverty Network).

Kattojärjestöt ovat myös yhdessä kansallisten ja kansainvälisten järjestöjen kanssa verkottuneet tiettyjen temaattis-

ten aihealueiden ympärille vaihtamaan tietoa ja vahvistamaan toimintamahdollisuuksiaan. Esimerkkinä temaattisesta verkostoitumisesta voidaan mainita muun muassa vuonna 1995 perustettu Social Platform ja vuonna 2001 perustettu Human Rights and Democracy Network sekä ympäristöjärjestöt yhdistävä Green 10.

Myös poikittaista ja laajempaa toimintaa ja toimintaympäristöä koskevaa yhteistyötä on pyritty lisäämään järjestöjen välillä. Esimerkiksi EU Civil Society Contact Group kokoaa alleen useita suuria eurooppalaisia kattojärjestöjä pyrkien vahvistamaan järjestöjen vaikuttamistyötä toimien osallistavan demokratian puolesta.

Kansalaisjärjestöt eivät kuitenkaan ole ainoita Brysselissä toimivia intressiryhmiä, jotka pyrkivät aktiivisesti vaikuttamaan EU-asioihin ja instituutioihin. Mm. talouselämän ja paikallis- ja aluehallintojen edustajat ovat yhdistäneet voimansa pyrkiessään vaikuttamaan EU-tasolla. Ja lisäksi on myös lukuisia kansalaisjärjestöjä, jotka toimivat aktiivisesti EU-kysymysten parissa, joilla ei ole omaa toimipaikkaa suoraan Brysselissä.

Civil Dialogue eli kansalaisvuoropuhelu

Kansalaisvuoropuhelu

Kansalaisjärjestöjen tekemän työn merkitys tunnustetaan EU:n instituutioissa yhä paremmin. Viimeisten 15 vuoden aikana on

kehitetty paljon uusia mahdollisuuksia järjestökentän ja instituutioiden väliselle dialogille. Tähän käytäntöön viitataan termillä ”kansalaisvuoropuhelu”.

Kansalaisvuoropuhelu Euroopan unionissa

Suhteet kansalaisjärjestöjen ja EU-instituutioiden välillä vaihtelevat epävirallisemmasta tai epämuodollisesta ruohonjuuritason vaikuttamistoiminnasta virallisempaan ja jäsenyöneempään toimintaan. Kuitenkin toisin kuin kansainvälisten organisaatioiden kohdalla EU:lla voidaan sanoa olevan vielä kohtalaisen pinnalliset suhteet kansalaisjärjestöihin.

Lissabonin sopimuksella on pyritty lisäämään EU:n demokraattisuutta ja avoimuutta vahvistamalla Euroopan parlamentin ja kansallisten parlamenttien asemaa sekä lisäämällä kansalaisten mahdollisuuksia ilmaista mielipiteensä. Sopimuksessa säädettiin muun muassa uudesta kansalaisaloitteesta, jonka myötä EU-kansalaisilla on 1.4.2012 alkaen mahdollisuus kehottaa komissiota esittämään uusia toimintaehdotuksia edellyttäen, että aloitetta tukee vähintään miljoona kansalaista. Aloitteen tekijöiden tulee lisäksi edustaa vähintään yhtä neljäsosaa EU:n jäsenvaltioista.

Käytännössä tämä merkitsee sitä, että kansalaisaloitteen tekijät muodostavat toimikunnan, jossa on oltava vähintään seitsemän EU-kansalaista vähintään seitsemästä eri jäsenvaltiosta. Toimikunnalla on vuosi aikaa kerätä tarvittava määrä tukijoita aloitteelleen. Jäsenvaltioiden viranomaiset vahvistavat

tuenilmausten määrän. Tämän jälkeen komissiolla on kolme kuukautta aikaa perehtyä aloitteeseen ja päättää jatkotoimista.

Lissabonin sopimuksella luodaan perustaa EU:n toimielinten ja kansalaisyhteiskunnan organisaatioiden säännölliselle ja järjestelmälliselle kansalaisvuoropuhelulle. Kansalaisvuoropuhelu on pitkälti perustunut kansalaisyhteiskunnan konsultaation minimivaatimukseen (Minimum Standard on Consultation), jotka komission on otettava huomioon kuullessaan kansalaisyhteiskuntaa. Nämä pitävät sisällään mm. ajoitukseen, julkisuuteen ja palautteeseen liittyviä sisältöjä. Kansalaisyhteiskunnan kuulemismenettely on Lissabonin sopimuksen voimaantuloon asti kattanut ainoastaan komission toiminnan. Samanlaista yleistä toimintakehystä tai toimintatapaa ei aikaisemmin ollut Euroopan parlamentissa eikä neuvostossa. Lissabonin sopimuksella on kuitenkin haluttu lisätä EU-instituutioiden avoimuutta. Esimerkiksi kansallisille parlamenteille sekä kansalaisille sitoudutaan vastaisuudessa tarjoamaan enemmän tietoa jäsenvaltioiden edustajien neuvostossa tekemistä päätöksistä, sillä lainsäädäntöasioiden käsittely neuvostossa on nykyään julkista.

Kansalaisyhteiskunnan ja paikallisviranomaisten roolia ja lisäarvoa kehitysyhteistyössä on pohdittu komission vuonna 2010 käynnistämässä Structured Dialogue –keskustelussa. Keskeiseen keskusteluun ovat kansalaisyhteiskunnan edustajien lisäksi osallistuneet Euroopan komissio, parlamentti, delegaatiot sekä jäsenmaat ja paikalliset viranomaiset niin EU-maista kuin avun kumppanimaista. Prosessi päättyi toukokuussa 2011, jolloin komissio loppupäätelmässään totesi haluavansa vahvistaa kan-

salaisyyhteiskunnan toimintamahdollisuuksia ja aloiteoikeutta sekä EU-jäsenmaissa että avun kumppanimaissa. Kehittämistyötä jatketaan edelleen.

EU-instituutioiden omissa määritelmissä myös talouden alan toimijat käsitetään usein osaksi kansalaisyhteiskuntaa, mikä satunnaisesti aiheuttaa järjestöjen parissa epävarmuutta heidän omien vaikutusmahdollisuuksien toteutumisen ja oman äänensä kuulemisen puolesta. Talouden saran toimijoilla on usein resursseiltaan huomattavasti vaikutusvaltaisemmat toimintapuitteet kuin yleishyödyllisillä kansalaisjärjestöillä, mikä saattaa osaltaan vääristää kansalaisyhteiskunnan yhteistä sanomaa esim. kuulemistilaisuuksissa. Toisaalta myös intressit talouden toimijoiden kanssa ovat usein vastakkaisia.

Kansalaisvuoropuhelu käytännössä

Kansalaisuusvuoropuhelu pitää sisällään laajan skaalan toimintoja, jotka vaihtelevat sekä niiden vaikutusten, että esimerkiksi niiden avoimuuden suhteen koskien laajempaa yleisöä. 1990-luvun puolivälistä saakka komission sisällä vakiintunut käytäntö ovat kattojärjestöjen kanssa puolivuositain järjestettävät yhteiset tapaamiset. Tapaamiset mahdollistavat keskustelun kattojärjestöjen jäsenten ja/tai sihteeristön ja vastaaavan EU-komissaarin tai korkea-arvoisten virkamiesten välillä.

Eurooppalaisen yhteistyön mahdollisuudet

Eurooppalaiset kansalaisjärjestöverkostot edustavat jäseniään ja kannattajiaan monin eri tavoin. Verkostot pyrkivät vaikuttamaan poliittisten päättäjien kantoihin ja toimintaan tietyillä aihealueilla ja ne toimivat tiedon välittäjinä kansallisen ja EU-tason välillä. Eurooppalaiset verkostot edistävät lisäksi myös järjestöjen mahdollisuuksia osallistua eurooppalaiseen vaikuttamistyöhön, esimerkiksi järjestämällä kansallisille toimijoille koulutusta EU-asioista. Eurooppalaisella tasolla toimivien kansalaisjärjestöverkostojen toimintaa koordinoi useimmiten Brysselissä toimiva sihteeristö.

Eurooppalaisten kansalaisjärjestöjen yhteistyö on hyödyllistä esimerkiksi siksi, että järjestöt voivat yhdistämällä voimansa paremmin ja tehokkaammin koordinoida ja hallita tiedonvälitystään ja muitakin resurssejaan. Myös niin sanottu ylemmän tason poliittinen vaikuttaminen suhteessa Euroopan komission, yksittäisiin europarlamentaarikkoihin tai muuhun poliittiseen toimintaan on yhtenä voimakkaampana toimijana helpompaa ja tehokkaampaa.

Kaikki eurooppalaiset kansalaisjärjestöjen yhteenliittymät tai verkostot perustavat toimintansa kansallisten järjestöjen tuelle ja tarpeille. Kattojärjestöt, yhteenliittymät ja verkostot palvelevat jäseniään ja ovat riippuvaisia jäsentensä tarjoamasta informaatiosta, näiden luottamuksesta ja siitä poliittisesta työstä, jota kansallistasoilla toteutetaan. Keskeistä verkostojen toiminnan kannalta on niihin kuuluvien järjestöjen luot-

tamuksen ja yhteisten intressien varmistaminen ja niiden puolesta toimiminen.

Päätöksenteko eurooppalaisissa järjestöissä ja verkostoissa on demokraattista, ja jäsenillä on mahdollisuus olla säännöllisesti mukana päätöksentekoprosesseissa ja saada niistä tietoa. Myös jatkuvasti päivitetty tieto uusimmista ja relevanteista kehityksistä EU:n saralla ovat tärkeitä kansallisille järjestöille. Haasteena on kuitenkin jatkuvasti saada Brysselin toimijat, verkostot ja yhteenliittymät yhä voimakkaammin linkittymään ruohonjuuritason toimijoiden kanssa, jotta näiden toiveet ja tarpeet saataisiin otettua huomioon.

Case 1: Globaalikasvatuksen puolesta Euroopan tasolla

Eurooppalaisten kehitysjärjestöjen yhteenliittymä CONCORDissa toimiva DARE Forum (Development Awareness Raising and Education Forum) tuo EU-jäsenmaiden kansalaisjärjestökentän globaalikasvatuksen ammattilaiset yhteen. Suurimassa osassa jäsenmaita toimii kansallinen globaalikasvatusta käsittelevä työryhmä, Suomessa Kehys ry:n koordinoima kansainvälisyyskasvatuksen referenssiryhmä, jonka jäsenenä on valtakunnallisia globaalikasvatuksen edunvalvojia ja toteuttajia Kehyksen jäsenjärjestöistä. Kansallisen työryhmän jäsenenä olen päässyt viemään kotimaisen globaalikasvatuskentän kuulumisia DARE Forumiin ja takaisin.

DARE Forumin tehtävä on vaikuttaa suotuisasti globaalikasvatuksen asemaan ja rahoitukseen EU:ssa. Forumissa toimii neljä työryhmää: Globaalikasvatuksen laatu, Opetussuunnitelmat ja formaali opetus, Nuoret ja lapset sekä Vaikuttaminen ja edunvalvonta. Jokaisessa työryhmässä keskitytään oman aihealueen keskeisimpiin haasteisiin, luodaan suunnitelmia niiden ratkaisemiseksi ja toimeenpannaan konkreettisia asioita, kuten vaikkapa 2011 julkaistu Youth and Children in Development Education Thematic Dossier. Vaikuttamispaperin tavoitteena on tuoda lapset ja nuoret globaalikasvatuksen keskiöön aktiivisina toimijoina, kasvatuksen kohteena oleminen sijaan.

DARE Forumilla on ollut vuodesta 2005 oma EU-rahoitettu hanke DEEEP, josta on nyt käynnissä kolmas vaihe. Hanke

toimeenpanee kolmen työntekijän voimin DARE Forumissa vuosisuunnitelman ohella esiin nousevia ajankohtaisia asioita. Vuonna 2012 keskitytään muun muassa globaalikasvatuksen rahoitusosuuden turvaamiseen EU:n tulevassa budjetissa ja globaalikasvatuksen eri suuntausten, kuten ympäristö-, rauhan-, kulttuuri- ja ihmisoikeuskasvatuksen, yhteen saattamiseen vaikuttavamman yhteistyön tekemiseksi.

DAREssa vaikutetaan myös CONCORDin sisällä. Esimerkiksi Nuoret ja lapset -työryhmä tuo lasten ja naisten jalkoihin jäävän nuorisonäkökulman esiin niin kehityksessä kuin globaalikasvatuksessakin. Kiinnostava teema tuleville vuosille DAREssa tulee olemaan myös vaikuttaminen siihen, miten globaalikasvatuksesta tulisi ajatella ja puhua. Globaalikasvatuksen tavoitteena on oikeudenmukainen maailma, josta köyhdyttävät rakenteet puretaan aktiivisen ja rajat ylittävät kansalaisyhteiskunnan voimalla.

Asta Rentola
Yhdenvertaisuus-
suunnittelija,
Suomen Nuorisoyhteistyö
- Allianssi ry

Kehys ry:n edustaja
CONCORDin DARE
Forumissa 2011-2012.

Case 2: Rio+20-vaikuttamistyö

Rio de Janeirossa järjestettiin 1992 YK:n ympäristö- ja kehityskokous, joka laski paljolti perustan kestävän kehityksen tavoitteita ajaville globaaleille periaatteille ja instituutioille. Kesäkuussa 2012 YK:n jäsenmaat kokoontuvat jälleen Rioon arvioimaan viimeisen 20 vuoden saavutuksia kestävän kehityksen tavoitteiden saavuttamisessa. Kokouksen tavoitteena on vahvistaa valtioiden sitoutumista yhteisiin tavoitteisiin ja pohtia konkreettisia keinoja kestävän kehityksen haasteisiin vastaamiseksi. Temaattisia painopisteitä ovat vihreä talous suhteessa köyhyyden vähentämiseen sekä kestävän kehityksen kansainvälinen hallinto.

Kestävän kehityksen teemojen laajuus ja eri tekijöiden monimutkaiset vaikutus- ja riippuvuussuhteet tekevät siitä haastavan aiheen myös vaikuttamistyön näkökulmasta. Kuinka muotoilla kestävän kehityksen eri osa-alueet (sosiaalinen, taloudellinen, ympäristö) tasapainoisesti huomioiva ja samalla mahdollisimman konkreettinen ja selkeä agenda? Miten saada mukaan eri toimijaryhmiä yhteisten tavoitteiden taakse niin, että vaikuttavuus ei katoa lukuisten yksittäisten toimijoiden ja tavoitteiden sirpaleisuuteen? Erilaisia ratkaisuja muun muassa näihin haasteisiin on mietitty suunniteltaessa ja organisoitaessa Rio+20-kokoukseen liittyvää kansallista ja EU-tason vaikuttamistyötä Suomessa.

Yksi keskeinen edellytys vaikuttamistyön tehokkuudelle on ajoissa oleminen. Järjestöjen keskuudessa varsinainen keskustelu Rio+20-vaikuttamistyön osalta alkoi keväällä 2011, mutta

laajempi tietoisuus kokouksen merkityksestä on kehittynyt varsin hitaasti. Erityisesti ympäristöjärjestöt ovat olleet etulinjassa, kun taas mm. kehitysjärjestöt ovat seuranneet hitaammin perässä. Myös EU:ssa vetovastuu Rio-valmisteluissa on painotunut ympäristösektorille osin kehitysnäkökulman kustannuksella. Tarve nostaa sosiaalisen pilarin profiilia Rion agendalla onkin ollut yksi järjestöjen viesteistä EU:n suuntaan, ja monet järjestöt ovat myös kritisoineet EU:n kestävä kehityksen näkökulman talousvetoisuutta ja sen vihreälle taloudelle antamaa keskeistä roolia köyhyden vähentämisessä ja ympäristön saastumisen ja ilmastomuutoksen pysäyttämisessä.

Vuoden 2011 mittaan ympäristö- ja kehitysjärjestöt ovat muotoilleet yhteistä agendaa Rion teemoista, järjestäneet tilaisuuksia joilla on pyritty saamaan laajempaa huomiota aiheelle ja herättelemään mm. poliitikkoja asian tiimoilta, sekä osallistuneet järjestödelegaattien kautta sekä kansainväliseen että Suomen kansallisen tason valmistelutyöhön. EU:n Rio-kantoihin on pyritty vaikuttamaan sekä suomalaispoliitikoiden että meppien ja komission virkamiesten kautta: välineinä ovat olleet mm. kannanotot, kirjeet ja tapaamiset.

Yhteistyötä on laajennettu järjestöjen lisäksi myös muihin Rio+20-päätöimijaryhmiin mm. yhteisten tapahtumien, tapaamisten ja kannanottojen muodossa. Näin on voitu viedä eteenpäin samanaikaisesti sekä yhteisiä, yleisen tason pääviestejä että yksityiskohtaisempia eri toimijoiden omiin prioriteetteihin liittyviä tavoitteita. Tällainen ”kahden tason” vaikuttaminen on jo aiemmin havaittu tehokkaaksi järjestöjen ilmastoyhteistyössä, jossa ytimekkäät yhteiskannanotot ovat herättäneet

sekä median että päättäjien huomiota. Hyvien käytäntöjen mallintaminen ja laajapohjainen yhteistyö ovatkin keskeisiä edellytyksiä tuloksekkaalle vaikuttamistyölle Rio+20:n kaltaisissa suurissa kansainvälisissä prosesseissa sekä kansallisella että EU:n tasolla.

*Mikko Lipsanen
Vaikuttamistyön
koordinaattori,
Kehys ry*

EU-vaikuttamistyön valmistelu

Vaikuttaminen EU:n päätöksentekoon Suomesta käsin on haastavaa, mutta mahdollista. Alussa on tärkeää hankkia riittävästi tietoa asian käsittelystä, jotta voi vaikuttaa oikeiden kanavien kautta aina asian valmistelusta varsinaiseen päätöksentekoon saakka. Hankittuasi riittävästi tietoa, on hyvä keskittyä hetkeksi tavoitteenasetteluun ja vaikuttamistyön strategian laadintaan.

Vaikuttamistyön valmisteluun kannattaa varata riittävästi aikaa. Perusteellinen valmistelu ja tarkka tavoitteiden määrittely helpottaa myöhemmin sekä toteutusta että työn vaikuttavuuden seuranta.

Hanki tietoa

EU tiedon lähteille pääsy voi tuntua hankalalta. Erityisesti vasta valmisteluun tulevista asioista voi olla vaikeaa saada tietoa riittävän ajoissa tehokkaan vaikuttamistyön kannalta. EU asioiden aktiivinen seuranta vaatii myös runsaasti resursseja. Tässä hyvänä apuna ovat eurooppalaiset järjestöverkostot, joiden Brysselin toimistot seuraavat EU politiikkaa ja tiedottavat ajankohtaisista kysymyksistä jäsenilleen.

Esimerkiksi Eurooppalaisten kehitysyhteistyöjärjestöjen yhteenliittymän CONCORDin puitteissa toimii useita työryhmiä, joissa seurataan kehityspolitiikan eri aihealueita. Työryhmät toimivat sekä tiedonlähteinä, että vaikuttamistyön työkaluina. Lähes kaikissa työryhmissä on mukana suomalaisia

järjestöedustajia, jotka välittävät tietoa kotimaassa. Myös Kehäry voi CONCORDin suomalaisjäsenenä auttaa oikeiden tiedonhakukanavien löytämisessä.

Komission valmisteluun tulevista asioista saa tietoa vuosittain julkaistavasta työjärjestyksestä (Annual Work Programme), jossa listataan komission kuluvan vuoden tärkeimmät aloitteet. Työjärjestys perustuu vuotuisen toimintastrategiaan, joka puolestaan pohjautuu komission toimintonsa alussa julkaiseisiin strategisiin tavoitteisiin. Työjärjestyksessä listataan vuoden tärkeimmät poliittiset tavoitteet sekä näihin pohjautuvat lainsäädäntöaloitteet ja muut toimenpiteet.

Neuvoston käsittelyyn tulevista asioista saa tietoa muun muassa kulloisenkin EU-puheenjohtajamaan julkaisemasta ohjelmasta ja kalenterista. Kehityskysymysten kannalta kiinnostavimpia seurattavia ovat ulkosuhteiden neuvoston (UAN) kokousten asialistat. Joka kevät on ollut tapana järjestää erityisesti kehityskysymyksiin keskittyvä UANin kokous. Puheenjohtajamaat järjestävät myös kehitysyhteistyöministerien epävirallisia kokouksia, joissa ei tehdä varsinaisia päätöksiä, mutta jotka ovat tärkeitä keskustelufoorumia kehityspolitiikan saralla.

Myös muiden neuvoston kokoonpanojen esityslistoilla voi olla aiheita, joilla on kehitysulottuvuus. Vuonna 2006 neuvosto päätti pyytää kutakin puheenjohtajamaata tuottamaan raportin (PCD screening of indicative agendas for Council meetings) eri neuvoston kokoonpanoissa esille tulevista aiheista, joilla voi olla vaikutuksia kehitysmaihin. Tämä raportti julkaistiin esimerkiksi Ranskan puheenjohtajuuskauden alussa

vuonna 2008 ja on kätevä työkalu myös järjestöille seurata muiden neuvoston kokoonpanojen asialistaa, erityisesti pyritessä edistämään kehityspoliittista johdonmukaisuutta.

Yleisölle avoimia neuvoston käsittelyjä ja keskusteluja voi seurata neuvoston lehdistökeskuksessa audiovisuaalisesti.

Muita kanavia EU tiedon lähteille ovat muun muassa suomalaiset virkamiehet ministeriöissä ja Suomen pysyvässä EU-edustustossa sekä suomalaiset europarlamentaarikot.

Edustustossa ja ministeriöissä työskentelevät suomalaiset virkamiehet voivat usein olla avuksi oikean tiedon löytämisessä. Lain mukaan virkamiehillä on velvollisuus avustaa

tiedon etsinnässä ja lähtökohtaisesti kaikki valtionhallinnon asiakirjat ovat julkisia. Joitain asiakirjoja voidaan määrätä salaisiksi, mutta tällöin salauspäätös tulee erikseen perustella tiedon pyytäjälle.

Europarlamentin suomalaisjäsenet voivat myös auttaa tiedonsaannissa. Erityisesti aiheesi kannalta tärkeässä valiokunnassa istuvat MEPit ovat usein hyvin perillä aiheen ympärillä käytävästä poliittisesta keskustelusta. Europarlamentaari-koilla on myös oikeus esittää kirjallisia tai suullisia kysymyksiä komissiolle tai neuvostolle, joihin nämä ovat velvoitettuja vastaamaan.

Moni Eurooppalainen järjestöverkosto julkaisee myös uutiskirjeitä ja muita tiedonlähteitä, joissa kerrotaan käsitte-lyyn tulevista asioista. Unionin kaikkien toimielinten yhteinen kalenteri (<http://europa.eu/eucalendar/>) on myös hyödyllinen työkalu parlamentin eri valiokuntien ja neuvoston kokoonpanojen aikataulujen selvittämiseen.

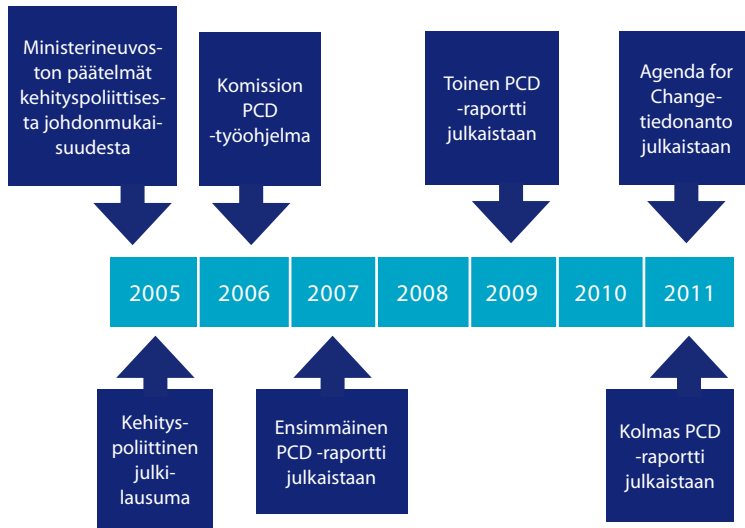
Kerätyn tiedon jäsentämisessä voi olla avuksi listata mitkä poliittiset, taloudelliset, sosiaaliset, teknologiset, lakitekniset ja ympäristölliset tekijät ja trendit saattavat vaikuttaa joko positiivisesti tai negatiivisesti vaikuttamistyösi aiheeseen ja samalla pohtia miten nämä tekijät voidaan ottaa huomioon vaikuttamistyön kampanjan suunnittelussa.

Muita keinoja havainnollistaa kerättyä tietoa on esimerkiksi rakentaa aikajana, josta käy ilmi tämän hetkiseen tilanteeseen vaikuttaneet merkittävät tapahtumat ja tulevat kokoukset sekä muut tapahtumat, joihin vaikuttamistyö voisi kohdistua.

EU puheenjohtajamaat 2012–2020

- 2012 Tanska, Kypros
- 2013 Irlanti, Liettua
- 2014 Kreikka, Italia
- 2015 Latvia, Luxemburg
- 2016 Alankomaat, Slovakia
- 2017 Malta, Iso-Britannia
- 2018 Viro, Bulgaria
- 2019 Itävalta, Romania
- 2020 Suomi

Esimerkki aikajanasta: kehityspoliittinen johdonmukaisuus EU:ssa

Kun asian käsittelystä on hankittu tarpeeksi tietoa, voidaan aloittaa vaikuttamistyön strategian laatiminen. Ensin on kuitenkin syytä kartoittaa käytettävissä olevat resurssit: mitä taloudellisia ja henkilöresursseja organisaatiostasi löytyy vaikuttamistyön kampanjan toteuttamiseen?

Tässä apuna voi toimia esimerkiksi SWOT analyysi, jossa listataan nelikenttään organisaatiosi vahvuudet, heikkoudet, mahdollisuudet ja uhat EU vaikuttamistyön kannalta.

	<i>Positiiviset</i>	<i>Negatiiviset</i>
<i>Sisäiset tekijät</i>	<p>Vahvuudet</p> <p>Osaavat toimijat Hyvät yhteydet eurooppalaisiin verkostoihin</p>	<p>Heikkoudet</p> <p>Vähäiset resurssit (aika ja raha) EU-vaikuttamisen alhainen prioriteetti</p>
<i>Ulkoiset tekijät</i>	<p>Mahdollisuudet</p> <p>Mepit ovat kiinnostuneita järjestön teemoista</p>	<p>Uhat</p> <p>Järjestön jäsenet/tukijat eivät näe EU-vaikuttamistyön merkitystä</p>

Kuvitteellinen SWOT analyysi kansalaisjärjestön EU vaikuttamistyöstä

SWOT - taulukkoon listatut asiat kannattaa lopuksi vielä asettaa tärkeysjärjestykseen. Tämän jälkeen arvioidaan kuinka voi hyödyntää vahvuudet, onko mahdollista vähentää heikkouksia ja miten voidaan tarttua mahdollisuuksiin sekä torjua uhat.

Täsmennä tavoitteet ja laadi strategia

Usein EU -tason vaikuttamistyö on reaktiivista, luonteeltaan enemmänkin edunvalvontaa. Järjestöt seuraavat esimerkiksi komission työtä ja sen tekemiä aloitteita ja pyrkivät reagoimaan ja vaikuttamaan näihin riittävän ajoissa, varmistaakseen omien näkökohtiensa huomioimisen.

Vaikuttamistyö voi kuitenkin olla myös aktiivista kampanjatoimintaa, jossa suunnitelmallisesti haetaan tiettyä yhteis-

Vinkejä vaikuttamistyöhön

- Ole ajoissa
- Hanki tietoa
- Määritä selkeät tavoitteet ja viestit
- Tunne EU:n päätöksentekomenetelmät: identifioi, mikä instituutio vastaa mistäkin kysymyksestä ja millä aikataululla
- Ymmärrä asioiden yhteydet EU-tasolla
- Vaikuta kattojärjestöjen kautta ja rakenna hyvät suhteet avainhenkilöihin EU-instituutioissa ja kansalaisjärjestöissä Brysselin päässä

kunnallista muutosta. Aktiivisessa vaikuttamistoiminnassa hyvin määritelty tavoite tukee toimivan strategian laadinnassa ja auttaa yhteistyökumppaneitasi ymmärtämään, mistä kampanjassa on kyse. Yksi keskeisimmistä säännöistä vaikuttamistyössä on toimia ajoissa.

Hyvin laadittu tavoite on:

- **Yksinkertainen**
Tavoite on tarkasti määritelty ja mahdollisimman selkeä. Vältä jargonia!
- **Mitattava**
Mitattavat tavoitteet ovat tärkeitä erityisesti työn seurannan ja arvioinnin kannalta. Jos tavoitetta ei voi mitata, miten voit tietää että olet onnistunut?
- **Realistinen**
Tavoite on mahdollista saavuttaa käytettävissä olevilla resursseilla.
- **Kunnianhimoinen**
Realistinen tavoite voi olla myös kunnianhimoinen.
- **Ajallisesti rajattu**
Tavoite on sidottu tiettyyn aikatauluun, kampanjalla on selkeä alku ja loppu.

Tavoitteen määrittelemisen jälkeen voidaan aloittaa vaikuttamistyön kampanjastrategian laadinta. Strategian laadinnassa kannattaa hyödyntää erilaisia työkaluja, esimerkiksi sidosryhmä- tai voimakenttäanalyysiä. Sidosryhmäanalyysi tarjoaa tavan kartoittaa kampanjan tavoitteen kannalta tärkeät toimi-

jat sekä näiden mahdollinen rooli tulevassa kampanjassa, voimakenttäanalyysi on puolestaan yksinkertainen tapa havainnollistaa muutosta ajavat ja vastustavat voimat.

Kampanjastrategian laatimiseen on monia teitä, keskeistä on kuitenkin tunnistaa oikeat päätöksentekijät ja suunnitella kampanjan toiminnot näiden mukaan. Kuka viime kädessä päättää ajamastasi asiasta ja mitä kanavia sinulla on vaikuttaa tähän päätöksentekijään?

Lisätietoja eri analyysimenetelmistä ja lisää käytännön vinkkejä kampanjan suunnitteluun löydät Vaikuta! -opassarjan keskeisimmäisestä osasta (KEPA, 2009), jossa tutustutaan kansallisen tason vaikuttamistyöhön.

EU vaikuttamisen ei tarvitse tapahtua ainoastaan kabineteissa, myös julkinen kampanjointi voi toimia tehokkaana osana vaikuttamistyötä. Kuvassa Eetin, Attacin ja Changemakereiden EPA -kauppasopimuksia kritisoiva tempaus eduskuntatalon edustalla syksyllä 2007.

Case 3: Nuoret ja vaikuttaminen EU:n kehityspolitiikkaan

Nuorilla on oma äänensä poliittisessa keskustelussa ja se ääni kuuluu myös kehityspolitiikassa. Nuorten tietoisuutta EU:n kehityspolitiikasta ja siihen vaikuttamisesta onkin tärkeää lisätä. Tietoisuuden kasvattaminen ja kapasiteetin lisääminen ovat keskeisiä tekijöitä vaikuttamistyön onnistumisen kannalta.

Kehtys ry:n koordinoiman ja Euroopan komission rahoittaman Future Global Leaders –hankkeella on pyritty lisäämään nuorten tietämystä EU:n päätöksenteosta. Hankkeen myötä 16 suomalaista ja virolaista järjestönuorta ovat saaneet tietoa EU:n päätöksenteosta, kehityspolitiikan sisällöstä ja vaikuttamismahdollisuuksista. Hankkeen myötä nuoret ovat ymmärtäneet, että käsitykset kehityspolitiikasta vaihtelevat paitsi maiden välillä, myös maiden sisällä. Tästä huolimatta on tärkeää pyrkiä yhteisymmärrykseen EU:n kehityspolitiikan tavoitteista.

Tulevaisuuden vaikuttajat

Nuorten saaminen mukaan kehityspoliittiseen keskusteluun on tärkeää, sillä huomisen maailma on nuorten nykypäivä. Nuorella sukupolvella on yleensä myös tuore lähestymistapa verrattuna vanhempiin sukupolviin. Tämä saattaa tuoda kaivattua muutosta kehityspoliittiseen keskusteluun, joka puolestaan johtaa potentiaalisesti parempiin ratkaisuihin niiden ongelmien suhteen, jotka aikaisemmin ovat saattaneet vaikuttaa ratkaisemattomilta.

Yleinen tietämättömyys kehityspolitiikasta on ongelma. Koulutusjärjestelmä ei pysty tarjoamaan tarpeeksi tietoa kehitykseen liittyvien moninaisten ongelmien syistä, seurauksista, lähestymistavoista ja keinoista, mikä saattaa johtaa väärinymmärrykseen asioiden sisällöstä. Tieto on valtaa, myös kehityspolitiikassa. Tieto luo suvaitsevaisuutta ja kykyä liittää asiat oikeisiin konteksteihin. Omien vaikuttamismahdollisuuksien ymmärtäminen ja niiden konkreettinen toteuttaminen kansallisella ja EU-tasolla lisäävät nuoren luottamusta omiin kykyihinsä EU-kansalaisena.

EU-vaikuttamisella on merkitystä, sillä unionilla on kollektiivisesti suuremmat mahdollisuudet vaikuttaa asioihin globaalilla tasolla kuin esimerkiksi Suomella yksin. EU vastaakin yli puolesta maailman virallisesta kehitysavusta, mikä tekee siitä merkittävän kehityspoliittisen toimijan globaalilla tasolla.

*Kalle Lamminmäki
Nelli Liukkonen
Timo Kontio
Laura Markkanen
Merli Antsmaa
Kasso Laasik*

Future Global Leaders -hanke

Vaikuttaminen EU:n toimielimiin

Koska Suomi on EU:n pienempiä jäsenmaita, on toimivien kumppanuuksien rakentaminen Euroopan tasolla tärkeää tehokkaan vaikuttamistyön kannalta. Komission työhön vaikutaankin yleensä eurooppalaisten järjestöverkostojen kautta. Suomalaisen kansalaisjärjestöjen suurimmat vaikutuskanavat EU -asioissa ovat ministerineuvoston päätöksiä valmistelvat suomalaiset virkamiehet ja poliitikot sekä Euroopan parlamentin suomalaisjäsenet.

Komissio: vaikuta sisältöön

Pyrittäessä vaikuttamaan komission päätöksentekoon on tärkeää valmistautua hyvin. Omat lähtökohdat ja vaateet on perusteltava selkeästi. Erityisen tärkeää on lähestyä komissiota säädösten valmisteluvaiheessa. Aina ei kuitenkaan ole mahdollista tai merkityksellistä lähestyä suoraan komissaareja, vaan yhteyttä voi pitää myös komission virkamiehiin, säädösten valmistelijoihin ja komissaarin kabinetin jäseniin.

Komission toimintaan vaikuttamisessa korostuu eurooppalaisen järjestöyhteistyön merkitys. Komission tehtävänä on ajaa koko Euroopan yhteisiä asioita ja viestisi läpimenoa auttaa, jos voit näyttää edustavasi laajempaa viiteryhää kuin yksittäisen jäsenmaan kansalaisjärjestöjä.

Komissioon vaikuttaaksesi sinun kannattaa ensin selvittää, mikä komission työryhmä ja mitkä virkamiehet työskentelevät vaikuttamistyösi aiheen parissa. Yhteistyössä eurooppalaisten

järjestöverkostojen kanssa voidaan luoda yhteyksiä näihin virkamiehiin ja tarjota tietoa asian valmistelun tueksi.

Komission virkamiehiä lähestyttäessä kannattaa suosia teknis-rationaalista argumentointia. Virkamiehet eivät ole niinkään kiinnostuneita poliittisista periaatejulistuksista ja heidän voi olettaa jo omaavan kohtuulliset taustatiedot aiheesta. Parhaiten viestin läpimenoa takaa ytimekäs argumentointi, jossa esitetään konkreettisia muutosehdotuksia käsitteillä olevaan asiaan.

Komission työkäytäntöihin on myös jo pitkään kuulunut kansalaisjärjestöjen virallinen kuuleminen. Esimerkiksi kehityksen ja yhteistyön EuropeAid pääosasto DG DEVCO julkaisee verkkosivuillaan (<http://ec.europa.eu/development/how/consultation/index.cfm>) konsultaatiopyyntöjä liittyen kehityspoliittisten linjaustensa valmisteluun. Nämä konsultaatiot ovat yleensä avoimia kaikille kiinnostuneille ja tilaisuudet kannattaa hyödyntää.

Parlamentti: aktivoi meppisi!

Euroopan parlamentin jäsenet ovat EU:n kansalaisten edustajia ja kansalaiset ja järjestöt voivat olla suoraan yhteydessä heihin tai heidän avustajiinsa. Kun parlamentissa on vireillä jokin järjestöäsi kiinnostava asia, kannattaa ottaa yhteyttä siihen parlamentin jäseneseen, joka on jäsenenä kyseisestä asiasta vastavassa valiokunnassa. Erityisesti kannattaa lähestyä mietinnön esittelijäksi valittua parlamentin jäsentä.

Parlamentin jäseniin voi pitää yhteyttä puhelimitse, sähköpostitse tai suorilla tapaamisilla. Erilaiset etu- ja kansalais-

järjestöt voivat järjestää myös tilaisuuksia, joissa parlamentin jäsenille esitetään järjestöjen kantoja ja muutosehdotuksia.

Siinä vaiheessa kun mietintö on valiokunnan käsittelyssä ja sen kirjoittamistyö on käynnissä, on erityisen tärkeää, että kansalaisjärjestöt ovat yhteydessä mietinnön esittelijään. Tässä vaiheessa järjestöjen on pyrittävä tuomaan esille kaikki tärkeäksi kokemansa informaatio, sillä kun mietintö on edennyt täysistunnon käsittelyyn, äänestykseen osallistuvat kaikki edustajat ja vaikuttamistyö käy huomattavasti haastavammaksi. Hyvä keino järjestöille on pyrkiä lähestymään ensisijaisesti oman maansa edustajia, etenkin jos he ovat mukana kyseisen valiokunnan työskentelyssä.

Keitys ry:n julkaiseman selvityksen mukaan parlamenttikauden 2004–2009 suomalaiset europarlamentaarikot eivät juuri saaneet yhteydenottoja järjestöiltä kehityskysymyksissä. Osittain tämä selittyy sillä, ettei yksikään suomalaisedustaja istunut kyseisenä kautena kehitysvaliokunnassa. Selvityksen mukaan myös parlamentaarikkojen yleinen tietotaso kehityspolitiikan saralla oli varsin alhainen: kehityspolitiikka on yksi osa-alue muiden joukossa, eikä mitenkään erityisen merkittävä seurattava, ellei ole henkilökohtaisesti kiinnostunut kehityskysymyksistä. Tämä on hyvä pitää mielessä muotoiltaessa viestejä europarlamentaarikoille.

Yhdessä vaikutuskanavan meppeihin tuo myös joka viides vuosi järjestettävät europarlamenttivaalit. Vaalien yhteydessä voi pyrkiä nostamaan itselleen tärkeitä asioita poliittiseen keskusteluun ja rakentaa suhteita tuleviin meppeihin. Kun Suomen edustajat ovat selvillä, tarjoutuu tilaisuus vaikuttaa siihen, mihin valiokuntaan vasta valitut parlamentaarikot hakeutuvat.

Case 4: Euroopan parlamentti ja kansalaisjärjestöt

Euroopan Unionin päätöksenteko on monitahoisen ja ahkeran vaikuttamisen kohteena. Bryssel on Washingtonin jälkeen vilkkain lobby-keskus ja instituutioiden tekemisiin pyrkii vaikuttamaan arvioilta noin 2.500 organisaatiota edustavat 15.000 lobbaria.

Pienempien toimijoiden ja kansalaisjärjestöjen vaikutusmahdollisuudet unionin toimiin ovat kuitenkin rajoitetut. Tämä johtuu niin unionin omista käytännöistä kuin pienempien kansalaisjärjestöjen rajoitetuista resursseista. Tärkein neuvo kaikelle EU-vaikuttamiselle on vaikuttaminen hyvissä ajoin: valmisteluvaiheessa on aika tarjota ideoita ja näkökulmia, pidemmälle hiottuihin esityksiin on huomattavasti hankalampi vaikuttaa.

Unionilla on kiistatta suuri savotta edessään pyrkimyksissään lähentyä kansalaisia ja näitä edustavia kansalaisjärjestöjä. Kansalaisten ja kansalaisjärjestöjen vahvempi sitouttaminen kaikkiin unionin toimintoihin on tärkeä osa tätä lähentämistä. Erityisesti lainsäädännöllisissä asioissa kansalaisilla ja järjestöillä tulee olla paremmat mahdollisuudet vaikuttaa ja lausua mielipiteensä kaikissa lainsäädäntöprosessin vaiheissa.

Kaikkien EU-instituutioiden ja erityisesti parlamentin tulisi omaksua sellaiset työtavat, jotka mahdollistavat kansalaisyhteiskunnan paremman osallistumisen. Tällaisiin työtapoihin kuuluu erityisesti jokaisen unionin instituution velvollisuus aktiivisesti informoida kansalaisia ja järjestöjä vireillä ole-

vista asioista, sekä pyytää kansalaisyhteiskunnalta mahdollisia kommentteja käsiteltäviin asioihin. Instituutioilla tulisi myös tämän konsultaatioprosessin jälkeen olla velvollisuus koostaa saamistaan kommentteista tiivistelmä, joka liitettäisiin kulloisenkin mietinnön yhteyteen.

Kansalaisyhteiskunnan ei pidä jäädä passiivisesti odottelamaan instituutioiden työtapojen muuttumista, vaan aktiivisuutta vaaditaan myös kansalaisjärjestöjen puolelta. Sosiaalisen kansalaisjärjestöjen verkottuvan nykyistä paremmin Eurooppa-tasolla. Tällaisen kansainvälisen verkoston olisi mahdollista tehokkaasti vaatia instituutioilta suurempaa avoimuutta ja kansalaismielipidelläisyyttä. Rajat ylittävän kattojärjestön olisi mahdollista myös nopeasti ja tehokkaasti luoda kannat käsiteltävänä oleviin asioihin.

Pienemmässä mittakaavassa yksittäisten järjestöjen aktiivisuus yhteydenotoissa meppeihin ja heidän avustajiinsa on yksi vaikuttamisen kulmakivistä. Tietojen ja näkemysten vaihto on molemminpuolista: kansalaisjärjestö voi tiedottaa meppiä huolistaan ja toiveistaan yleisesti sekä liittyen ajankohtaisiin mietintöihin - meppi voi puolestaan tiedottaa EU-puolen ja erityisesti parlamentin tuntemuksista ajankohtaisiin kysymyksiin liittyen sekä tiedottaa järjestölle mielenkiintoisista, vireille tulevista asioista.

Kun kansalaisyhteiskunta on itse vaikuttamassa EU-asioiden kehitykseen, menee viesti unionin toiminnasta samalla suoraan perille ruohonjuuritasolle. Salaileva ja norsunluutornissa hääräävä unioni ei tule saavuttamaan suurempaa suosiota kansalaisten silmissä. Avainsanoina ovat kansalais-

ten osallistaminen ja avoimuus. Suurempi avoimuus tarvitsee toteutuakseen kuitenkin myös painostusta kansalaisjärjestöjen puolelta, sillä vanhoihin käytäntöihin on helppo jäähäntää. Suomessa toimiva kansalaisyhteiskuntapolitiikan neuvottelukunta voisi ottaa tämän työsuunnitelmaan, ja laatia asiasta kansallisen strategiaohjelman.

*Sirpa Pietikäinen
Euroopan
parlamentin jäsen
(EPP-ED)*

Neuvosto: vaikutusmahdollisuuksia kotikentällä

Neuvoston työssä on edustettuna jokaisen jäsenmaan kanta, joista pyritään sovittamaan yhteinen näkemys. Vaikuttamistyö neuvoston suuntaan on hyvä ajoittaa säädösten valmisteluvaiheeseen. Neuvoston päätöksentekoa valmistelea pysyvien edustajien komitea, COREPER ja sen apuna puolestaan toimivat lukuisat työryhmät. Työryhmissä jäsenvaltioita edustavat ministeriöiden edustajat ja pysyvien edustustojen virkamiehet.

Haluttaessa vaikuttaa neuvoston päätöksentekoon paras kanava on pyrkiä vaikuttamaan Suomen näkökantaan. Ottamalla yhteyttä ministeriön virkamiehiin kansalaisjärjestöt voivat korostaa niitä asioita, joita heidän mielestään Suomen tulisi neuvostossa ajaa. Tässäkin yhteydessä järjestöjen kannanottojen tulee olla selkeästi muotoiltuja, hyvin perusteltuja ja niiden tulee perustua tosiasioihin.

Jos asia on poliittisesti kiistanalainen tai virkamiehiin vaikuttamalla ei ole saatu aikaiseksi tyydyttävää tulosta, voidaan olla yhteydessä myös suoraan ministeriin, joka edustaa suomen kantaa ministerineuvostossa. Kehitysyhteistyön saralla kyseessä on usein ulkomaankauppa- ja kehitysministeri, joissain tapauksissa myös ulkoasiainministeri.

Myös eduskunnan kautta voi pyrkiä vaikuttamaan Suomen EU linjauksiin. Valtioneuvostolla on velvollisuus kuulla eduskuntaa EU asioissa ja esimerkiksi Ulkoasiainvaliokunnan käsittelyyn tulee ajoittain EU:n kehityspoliittikkaan liittyviä linjauksia. Lisätietoja ja vinkkejä kansallisen tason vaikuttamistyöhön löydät KEPAn julkaisemasta Vaikuta! -oppaasta (2009).

Case 5: Suomen edustajana EU:ssa

EU:ssa neuvoston keskeinen työrukkanen kehityspoliittisten linjausten valmistelussa on kehitysyhteistyöryhmä CODEV, jossa jäsenmaat valmistelevat neuvoston kantoja ministereiden myöhemmin päätettäväksi. Yleensä lähtökohtana on komission esitys, Lissabonin sopimuksen jälkeen entistä enemmän myös komission ja EU:n ulkosuhdehallinnon (EUH) yhdessä laatima paperi. Lopputuotteena puolestaan ovat usein neuvoston päätelmät eli yhteinen kanta tiettyyn aiheeseen esimerkiksi tulevaan YK:n kehityskokoukseen tai EU:n sisäisen yhteistyön tiivistämiseen kehitysyhteistyössä liittyen. CODEV käsittelee myös runsaasti aiheita, joista vain kuullaan ajankohtainen tilanne ja mahdollisesti ohjataan komissiota sen jatkotyössä. Työryhmä esimerkiksi neuvottelee siitä, mihin suuntaan EU:n tulisi luotsata kehityspoliittista vuoropuheluaan Yhdysvaltain kanssa.

AKT- eli Afrikka, Karibia ja Tyynimeri -työryhmä on toinen kehitysyhteistyön kannalta tärkeä ryhmä, joka keskittyy Cotonoun sopimuksen alaisiin kysymyksiin. Näitä alueita koskevat poliittiset kysymykset puolestaan käsitellään neuvoston aluetyöryhmissä. On tärkeä muistaa, että myös muiden neuvoston työryhmien agendoilla voi olla kehityspoliittikan kannalta tärkeitä aiheita. Keskeisin näistä lienee kauppakomitea (TPC), mutta myös muihin työryhmiin, joista vastaavat Suomessa muut ministeriöt kuin UM, tulee välillä aiheita, joissa on tärkeää varmistaa kehityspoliittinen johdonmukaisuus. Kansalaisjärjestöjen vaikuttamistyö ja virkamiesten muistuttami-

nen ja herättelemine johdonmukaisuuteen liittyvistä velvoiteista sekä myös EU:n ulkosuhteiden johdonmukaisuudesta on tärkeää.

Työryhmäedustajan työ on pitkälti ryhmässä istumista, neuvottelemista ja raportointia takaisin pääkaupunkiin. Edustaja pyrkii myös hankkimaan tietoa tulevista prosesseista sekä EU-instituutioiden ja muiden jäsenmaiden kannoista. Oman jäsenmaan tavoitteita lobataan mahdollisimman hyvissä ajoin komissioon ja EUH:iin päin. Lähtökohdat ovat huomattavasti paremmat, kun oma tavoite on jo leivottu sisään siihen paperiin, jonka pohjalta neuvosto alkaa neuvotella. Ennakkovaihtaminen myös muiden jäsenmaiden suuntaan on tärkeää. Erityisesti tiukoissa ja tärkeissä päätelmäneuvotteluissa samantyyppiset jäsenmaat vaihtavat jatkuvasti näkemyksiä ja mahdollisia tekstiehdotuksia, joita pyritään tukemaan yhteisen kannan eteenpäin viemiseksi. Mikäli tekstistä ei päästä työryhmässä sopuun, se viedään eteenpäin suurlähettiläiden (Coreper) tai jopa ministerien ratkaistavaksi.

Koska CODEVin agenda on varsin laaja, työryhmäedustajan eteen saattaa usein tippua aiheita, jotka eivät ole ennalta lainkaan tuttuja. Kansallinen kanta ja ohjeet työryhmään laaditaan pääkaupungissa, josta löytyy myös kunkin sektorin asiantuntemusta, mutta neuvottelutilanteessa on sitä vahvemalla, mitä parempia argumentteja ja taustatietoja löytyy takataskusta. Siksi myös suoraan työryhmäedustajalle toimitettu taustatieto on aina tervetullutta. Mitä tiiviimmin ja napakammin asian kykenee jostakin ajankohtaisesta asiasta esittämään, sitä helpompi se on ottaa huomioon. Parhaimmillaan järjestöjen

edustajat ja työryhmäedustajat voivat kumpikin auttaa toisiaan eteenpäin vaihtamalla epävirallisesti tietoa ja ajatuksia tulevista käsittelytavoista ja aikatauluista, ongelmakohtista sekä mahdollisista ratkaisumalleista. Erityisen arvokasta työryhmäedustajan näkökulmasta on tieto siitä, mitä suunnitteilla olevien politiikkalinjausten vaikutuksista ajatellaan kentällä ja mitä mieltä kehitysmaiden omat kansalaisjärjestöt aiheesta ovat.

*Anna Merrifield
Suomen pysyvä edustusto Euroopan unionissa,
CODEV- ja AKT-edustaja*

Lopuksi

Kuten oppaasta käy ilmi, Euroopan unionin päätöksentekoon voi vaikuttaa ja osallistua hyvin monella tapaa ja monella tasolla. Keskeistä on saada riittävästi tietoa päätöksenteosta jo mahdollisimman aikaisessa vaiheessa sekä tuntea unionin toimielimet ja päätöksentekoprosessit. Lisätietoa Euroopan unionin toimielimistä ja päätöksenteosta löytyy oppaan lopussa olevista lähteistä, sekä Kehitysyhteistyöjärjestöjen EU-yhdistyksen Kehys ry:n verkkosivuilta www.kehys.fi. Onnea matkaan!

Lähteet:

EU-asioiden käsittely eduskunnassa. Eduskunta.

EU, ENPI ja EKR: EU:n kehitysyhteistyön termit ja lyhenteet. Kehys ry. 2007.

EU-perusteos. Eurooppatiedotus. 2011.

Influencing the European Union: An Advocacy Guide. Bond. 2011.

Making your voice heard in the EU: A guide for NGOs. EU Civil Society Contact Group. 2006.

Näin Euroopan unioni toimii: Opas EU:n toimielimiin. Euroopan komissio. 2007.

Understanding EU Development Cooperation. Austrian EU Platform of Development NGOs. 2007.

The European Parliament 2004-2009 and European Civil Society. A Guide for Partnership. EU Civil Society Contact Group.

Ympäristölainsäädäntö – seuranta ja vaikuttaminen, lainsäädäntöprosessit. Teknologiateollisuus, 2006.

Internet-lähteet:

EU-asioiden kansallinen käsittely
www.vn.fi/eu

EU-asiat eduskunnassa <http://web.eduskunta.fi/Resource.phx/eduskunta/tervetuloa/euasiat.htx>

Ulkoasianministeriön Eurooppatiedotus
www.eurooppatiedotus.fi

Euroopan komissio
<http://ec.europa.eu/>

Euroopan parlamentti
<http://www.europarl.europa.eu>

Euroopan ulkosuhdehallinto:
<http://www.eeas.europa.eu/>

Euroopan unionin portaali
http://europa.eu/index_fi.htm

Euroopan unionin neuvosto
<http://www.consilium.europa.eu/>

Euroopan unionin kalenteri
<http://europa.eu/eucalendar/>

Euroopan unioni YK:ssa
www.europa-eu-un.org

Euroopan unioni ja Maailman kauppajärjestö WTO
http://ec.europa.eu/trade/issues/newround/index_en.htm

Kehys ry
www.kehys.fi

CONCORD
www.concordeurope.org

Vaikuta! Vaikuta! Vaikuta! Vaikuta! Vaikuta! Vaikuta!
aikuta! Vaikuta! Vaikuta! Vaikuta!

Vaikuta! Vaikuta! Vaikuta! Vaikuta! Vaikuta!
Vaikuta! Vaikuta! Vaikuta! Vaikuta! Vaikuta!
Vaikuta! Vaikuta! Vaikuta! Vaikuta! Vaikuta!
Vaikuta! Vaikuta! Vaikuta! Vaikuta! Vaikuta!

iaqnuqiva iaqnuqiva iaqnuqiva iaqnuqiva iaqnuqiva
Vaikuta! Vaikuta! Vaikuta! Vaikuta! Vaikuta! Vaikuta!
Vaikuta! Vaikuta! Vaikuta! Vaikuta! Vaikuta! Vaikuta!
Vaikuta! Vaikuta! Vaikuta! Vaikuta! Vaikuta! Vaikuta!

Vaikuta! Vaikuta! Vaikuta! Vaikuta! Vaikuta! Vaikuta!
Vaikuta! Vaikuta! Vaikuta! Vaikuta! Vaikuta! Vaikuta!
Vaikuta! Vaikuta! Vaikuta! Vaikuta! Vaikuta! Vaikuta!
Vaikuta! Vaikuta! Vaikuta! Vaikuta! Vaikuta! Vaikuta!

Vaikuta! Vaikuta! Vaikuta! Vaikuta! Vaikuta! Vaikuta!
Vaikuta! Vaikuta! Vaikuta! Vaikuta! Vaikuta! Vaikuta!
Vaikuta! Vaikuta! Vaikuta! Vaikuta! Vaikuta! Vaikuta!
Vaikuta! Vaikuta! Vaikuta! Vaikuta! Vaikuta! Vaikuta!